

№ 287

Cena numeru
14 gr.

Cena prenumeraty
w Łodzi

Miesięcznie 2,50 zł.
Drośnienie do domów 10 gr.
Z przes. poczt.
Miesięcznie 3,50 zł.
Poza Łodzią egz. 18 groszy.
Konto P.K.O. 60594.
Należyłość pocztowa
opłacona ryczałtem.

XXVII r.
istnienia

Redakcja i Adm.

w ŁODZI

Al. Kościuszki 41.
TELEFON 28

Redaktor przyjmuje od 5-6 pp
Artykułów i listów anonimowych
nie pomieszcza się.

Łódź.

ROZWOJ

DZIENNIK NIEZALEZNY OD ZADNEJ PARTJI.

Niedziela, dnia 19 października 1924 r.

Dziś i dni następnych!

CASINO

Dziś i dni następnych!

KOBIETA PRZECIWKOBIECIE

(Woman to Woman)

Wspaniały film produkcji amerykańskiej w 8 iu aktach według słynnej powieści **Michaela Mortona.**

W roli głównej **BETTY COMPSON** W roli głównej

Tajemnica życia paryskiego. Montemartre. Moulin Rouge. Balet. Salony arystokracji. Efekty świetlne. Mody. Cudnej piękności artystki.

Orkiestra powiększona do pełnego składu filharmonicznego z solistami. — Początek przedstawień o 3-ej.

Swieży transport okazjnych sztuk i resztek

nadszedł z fabryki Leonhardta:

na ubrania męskie, damskie, dziecinne i palta.

Tanio, ceny stałe. ————— Tanio, ceny stałe.

Edmund Wasilewski

Łódź, Sienkiewicza № 65.

3593-4

PREZYDENT RZADU GRUZINSKIEGO.

Szelem rządu gruzińskiego, prowadzącego obecnie walkę niepodległościową z sowietami, jest p. Jordias na. W roku 1921 pierwszy atak wojsk sowieckich zmusił go oraz członków jego gabinetu do opuszczenia kraju.

odprowadzą do Sudanu, oddając prastarą krainę faraonów w szpony głodu i powolnej śmierci w rozpalonych płaskach Sahary.

Ale zato jak pięknie mówi ten apostoł równości i braterstwa o niesprawiedliwości na Górnym Śląsku, o gwałcie jaki dokonał Traktat Wersalski nad bezbronnym barankiem w pickelhaubie?

Do tego doszło, iż ze zwykłymi zbrojami bolszewickimi podpisuje się traktaty! Co za wstrząsająca idylla: z jednej strony cały asortyment kajdaniarzy morderców, włamywaczy i oprawców z czerezwyczałki z drugiej — przedstawiciele państwa o bogatej historycznej tradycji i bądź co bądź o wspaniałej cywilizacji!

Dzisiaj nie ulega już najmniejszej wątpliwości iż celem Anglii jest stworzenie trójprzymierza: Anglija — Niemcy — Rosja, zuniczczenie Francji, i jej podwładności sił strasznych.

Polityka czy hipokryzja.

Polityka angielska przed wojną opierała się na solidnych podstawach własnej wielkości oraz na zrozumiałym poczuciu swej siły i potęgi.

Dzisiaj zasadniczą „podstawą” działalności międzynarodowej królowej mórz jest hipokryzja i purytańska obluda, która cechuje każde jej wystąpienie, — obluda i to w dodatku niezręczna — gdyż każdy zaraz się orjentuje, że chodzi tu o zupełnie co innego niż, o czym z oczami pobożnie wzniesionymi ku niebu, — deklamują jej dyplomatyczni przedstawiciele.

Kto u nas wprowadził metody „fałszywej gry” — nie będziemy wspominać.

W Anglii pierwszym w tym kierunku pionierem był Lloyd-George, który od poprzednika, miano wiele od sędziwego lorda Grey'a odróżniał się tak, jak Lejba Trocki od Piotra Wielkiego.

Inauguracyjny występ tego powojennego męża stanu — był w 1922 w Genewie, kiedy na konferencji państw Ligi, namawiał francuzów do pogodzenia się z Sowietami i wyrzeczenia się pretensji do Baku

tymczasem w sąsiednim pokoju prowadził pertraktacje z bolszewikami usiłując wyszachrować te bezcenne tereny naftowe.

O Górnym Śląsku i Gdańsku nie będziemy mówić — są to rzeczy zbyt znane, aby raz jeszcze oświetlać podstępna i fałszywa grę angielską.

Idealista i socjalista — Mac Donald przeszedł znacznie w tym kierunku swego poprzednika.

Zwolennik wolności ludów i antymilitarysta, kuł broń, gnębił ludy i państwa daleko niktzemniej niż imperjalista, a skarga Turcji przed Ligą Narodów o napad na Mossul zaraz po zamknięciu posiedzenia Ligi, na którym Mac Donald, tak pięknie zachęcał do ogólnego rozbrojenia, poszanowania cudzej własności i miłości braterskiej — skarga ta pełna drastycznych szczegółów — mówi sama za siebie.

A sprawa Egiptu, usiłującego bezskutecznie zrzucić brzemie angielskie?

Anglija w odpowiedzi na to słuszne żądanie tej amerykańskiej Irlandji, buduje obrz mie tamy w górach białej Nilu, która fale owej zwioladajnej rzeki

Tylko że zbyt czyste są tu opowiadania dla grzesznych. Dzięki i pana ministra Skrzyńskiego, a la Mac Donald o potrzebie rozbrojenia, o arbitrażu, o sprawiedliwym sądzie, na jaki Polska może mieć nadzieję w angielskiej faktorii pod firmą „Liga Narodów“.

Tego rodzaju artykuły eksportowe angielskie mogą liczyć na zbyt w Danji — u nas wszelka inicjatywa ze stemplem „Made in England“ zaostrza uwagę i wywołuje powszechnie takie same uczucia, jak tabliczka z napisem „Wystrzegać się złodziei!“

A. S.

Historja się powtarza.

p) Prześladowania religijne, wszczęte przez rząd Heriotta wywołują w społeczeństwie francuskim nastroje mogące doprowadzić do poważnych zaburzeń wewnętrznych. Świadczą o tem liczne protesty i manifestacje ludności katolickiej odbywające się wciąż w rozmaitych okolicach kraju.

Tak np. czytamy w pismach, że w Wandei, w miejscowości La Roche — sur — Yon, odbyła się imponująca manifestacja, w której brało udział dwadzieścia tysięcy osób. Przemówienia mówców odwoływały się do wspomnień z dziejów Wandei, która zawsze święciła przykładem, gdy chodziło o obronę wiary przodków.

Zachowanie się tłumu świadczyło niedwuznacznie nie tylko o jego oburzeniu z powodu zarządzeń rządowych, lecz i o stanowczym zamiarze oporu i walki z tyranią radykalno-socjalistyczną.

W innej znowu miejscowości (Millau) manifestowała młodzież katolicka (3 tysiące osób), która powzięła następującą uchwałę:

„Trzy tysiące młodzieży katolickiej, obradującej w Millau, składa hołd głębokiej wdzięczności wielkiemu biskupowi, który dał hasło do złączenia sił katolickich.

Uczestnicy są dumni, iż stają w jednym szeregu z ich braćmi z Alzacji i Lotaryngji, by żądać od władz poszanowania słowa danego przez Francję naszym drogim prowincjom wyzwolonym“ etc.

Ta sama młodzież wysłała jednocześnie depeszę do szefa rządu, w której oświadcza, że „gotowa jest do walki przeciw wszelkiej próbie wskrzeszenia polityki rozbitcia narodowego i nienawiści, która zawsze była z pożytkiem wrogów Ojczyzny“.

A oto jak się odzywają na prześladowania religijne przedstawiciele wyższego duchowieństwa:

Mgr. Castellan, arcybiskup z Chambery, ogłosił swoją solidarność ze znanym listem kardynałów francuskich wystosowanym niedawno do p. Heriotta.

Arcybiskup, potępiając fałszywe doktryny, w imię których rząd rozpoczął walkę z kościołem, oświadcza:

„Jeśli trzeba będzie walczyć, będziemy przy najmniej wiedzieli, że chodzi o niepowszednie kwestje legalności, lecz o obronę praw boskich, którym przeczą owe fałszywe zasady, o honor Kościoła, o prawdziwą wolność ludu oszukiwanego, którego się ujarzma, wprawiając weń jego suwerenność. Oto są sprawy dla których warto przelać krew, a my mamy sporo młodych i dorosłych osób, które ubiegają się o ten honor, nie mówiąc już o starych, które będą szczęśliwe z powodu tak pięknego zgonu“.

Tego rodzaju objawów wzburzenia umysłów we Francji, spowodowanego antyreligijnymi projektami rządu radykalno-socjalistycznego, każdy dzień przynosi coraz więcej!

Powtarzają się słowem czasy rządów p. Combe'a i jego bliki. Śnać zapomniano w sferach radykalno-masońskich, że Francja powojenna, nie jest Francją z okresu sprawy Dreyfusa.

Przed rokiem - socjalista dziś - bolszewik.

p) „Robotnik“ pisze, że do Moskwy przybył wiezo p. Fimmen, były sekretarz gen. socjalistycznej Międzynarodówki zawodowej (amsterdamskiej). Z melancholją konstatuje organ P. P. S., że „jeszcze przed rokiem“ p. Fimmen był „socjalistą“, dziś zaś już — bolszewikiem. Co więcej p. Fimmen jest dziś nawet bezgłębym chwalcą urządzeń sowieckich, a zwłaszcza więzień o których miał — wiedzieć, że niema w świecie lepszych! Na pociechę dodaje „Robotnik“, że — już od dawna „zachowanie się p. Fimmena sprawiło wrażenie, że jest on ukrytym komunistą“. Zapomniał jednak organ P. P. S., że „jeszcze“ przed rokiem, sam witał Fimmena entuzjastycznym artykułem, — Fimmena, który już wówczas „sprawił wrażenie, że jest ukrytym komunistą“.

Najdziwniejsze jednak, że ten niewątpliwie Ło bolszewik jest sobie mimo wszystko — jak wyraźnie stwierdza „Robotnik“ — generalnym sekretarzem Międzynarodówki robotników transportowych, do której należy nasz polski Związek zawodowy kolej-

Bacność, Pracownicy umysłowi miasta Łodzi!

Międzyzwiązkowa Komisja Pracownicza uchwaliła ogłosić w dniu ponownego otwarcia Sejmu, t. j. w **środe dnia 22 go b. m.**

Jednogodzinny strajk protestacyjny

od godz. 11-ej do 12-ej w poł.

przeciwko pominięciu pracowników umysłowych w ustawie o ubezpieczeniu na wypadek bezrobocia!

Wszelka praca w bankach, biurach kantorach fabrycznych i innych zakładach handlowych i przemysłowych wszędzie tam, gdzie są zatrudnieni pracownicy umysłowi winna na przeciąg tej godziny ustać.

Wzywamy Was Koledzy, do bezwzględnego wykonania powyższej uchwały!

Międzyzwiązkowa Komisja Pracownicza:

Stowarzyszenie Handlowców Polskich,
Związek Zaw. Pracowników Handlowych i Biurowych m. Łodzi
Stow. Wzajemnej Pomocy Prac. Handlowych Chrześcijań,
Związek Zawodowy Pracowników Handlowych i Przemysłowych
Związek Zawodowy Pracowników Bankowych.

3487

Pogrzeb Anatola France'a.

PARYŻ 18-10 (PAT) Ciało Anatola France'a wyniesiono z domu o godz. 13.15 i umieszczono na samochodzie, za którym w ślad podążyli wnuk i przyjaciele zmarłego. W jednym z powozów jechali państwo Caillaux, eskortowani przez komisarza i kilku inspektorów służby bezpieczeństwa. Ceremonja żałobna rozpoczęła się o godz. 14-ej. Liczne oddziały wojskowe oddawały honory przed trumną. Przy trumnie znajdowali się wnuk France'a, będący jednocześnie wnukiem Renana mający u boku prezydenta Doumergue'a, prezesa ministrów Herriotta, przewodniczących izby i senatu, wszystkich ministrów, prefektów departamentu Sekwany i policji, wszystkich członków korpusu dyplomatycznego oraz tłum wybitnych osobistości ze świata literackiego i politycznego.

Na trybunie urzędowej znalazł się również Caillaux, witany przez kilku przyjaciół. Liczne przybyłe dzieci ze szkół składały pokłon przed katafalkiem. Liczni mówcy, m. in. Gabriel, Hanotaux z akademii francuskiej, minister oświecenia publicznego Francois Albert sławili działalność literacką i społeczną zmarłego pisarza w obecności licznie zebranych tłumów.

PARYŻ 18-10 (PAT) O godz. 14-ej ciało Anatola France'a przeniesione zostało przed Instytut na Ouai Malaquais, gdzie wzniesiony został katafalk. Na ustawionych obok trybunach zajęli miejsce: prezydent republiki, członkowie rządu, deputowani i senatorowie, liczne osobistości ze świata politycznego, literackiego i naukowego. Wysłuchane zostały liczne przemówienia.

Przed wyborami w Anglii.

1400 kandydatów będzie się ubiegało o mandaty.

LONDYN, 18. (PAT) Przeszło 1400 kandydatów wszystkich partij będzie się ubiegało o mandaty do izby gmin na terytorjum Anglii i północnej Irlandji. W normalnych warunkach nominacja kandydatów jest obmyślona bardzo szczegółowo i powoli. Obecnie jednak, wobec pośpiechu, sprawę powyższą załatwiono bez zwykłych formalności.

Donoszą z kilku nowych okręgów wyborczych o cofnięciu się bądź kandydatów liberalnych, bądź konserwatywnych. Bez walki przejdzie do parlamentu około 32 konserwatystów, 9 członków partji pracy i 8 liberalów, m. in. Baldwin, i gen. Hartshorn. W obecnych warunkach zaznacza się silny udział kobiet, których kandyduje 44.

ry (Z.Z.K.) Ten fakt uczy, że różnica między socjalizmem a komunizmem jest bardzo niewielka. Ale ponadto jest on nowym dowodem bałamucenia mas robotniczych przez nasz socjalizm, który w swoich związkach zawodowych trzyma bolszewika na naczelnym stanowisku. Czy polscy robotnicy, zwłaszcza polscy kolejarze wiedzą o tem?

WIADOMOŚCI POLITYCZNE.

Posiedzenie Rady Ministrów.

(wp) W poniedziałek, dnia 20-go b.m., o godz. 5-ej po południu zbierze się Rada Ministrów.

O uchwaleniu ustawy o stanie wyjątkowym.

(wp) Prezes ministrów Grabski zwrócił się do marszałka Rataja z pismem, w którym prosi o przyspieszenie uchwalenia przez Sejm projektu ustawy o stanie wyjątkowym, złożonego przed pół rokiem.

Przyjęcie w Belwederze.

(wp) We wtorek dnia 21 b.m. o godz. 8-ej wiecz. odbędzie się w Belwederze zebranie towarzyskie, w którym weźmie udział grono senatorów i posłów.

Pierwsze powakacyjne posiedzenie Sejmu.

(wp) Porządek dzienny pierwszego po wakacjach (155-go) posiedzenia Sejmu w dniu 22 października 1924 roku o godzinie 4-ej po poł. obejmuje: 1) Pierwsze czytanie dodatkowego preliminarza budżetowego na rok 1924. 2) Pierwsze czytanie preliminarza budżetowego na rok 1925.

Przy tej okazji, jak wiadomo, prezes ministrów

ILE KOSZTUJĄ WYBORY W ANGLJI?

LONDYN, 18. (PAT) Minister spraw wewnętrznych ogłasza, że wybory ostatnie kosztowały ok. miliona funtów szterlingów. W ten sposób każdy głos wyborczy kosztuje ok. 1 szylinga.

ILOŚĆ KANDYDATÓW POSZCZEGÓLNYCH PARTJI

LONDYN 18. (PAT) Według informacji oficjalnych, ogłoszonych przez biuro Reutersa, liczba kandydatów partji konserwatywnej wynosi 545, Labour Party 500, partji liberalnej 350. Między kandydatami znajduje się 40 kobiet, z tego 20 należy do partji pracy.

i minister skarbu Grabski wygłosi ekspozycję, która zajmie prawdopodobnie całe posiedzenie.

Posel Thugutt a premiera.

(wp) Wczoraj dnia 18-go b.m. w południe p. Prezes Rady Ministrów odbył naradę z pos. Thugutem.

Posiedzenie Senatu.

(wp) Biuro Senatu komunikuje, że posiedzenie Senatu odbędzie się we środe, dnia 29 b. m. o godz. 4 popołudniu.

Min. Kiedroń w Krakowie.

(wp) W poniedziałek, dnia 20 b. m. o godz. 8. 30 pan minister przemysłu i handlu Kiedroń przybył do Krakowa w celu zapoznania się z sytuacją i potrzebami środków przemysłowych.

„A ty na mnie teraz plujesz i nie będziesz nawet na mój grub chciał przyśść. A jeżelibyś przyszedł, to ja cię wyczuje Tatuściu przez ziemię i kołnienię i za nóżki obejmę i z płaczem przypadnę będą całować ci nóżki i prosić zmiłowania i wiecznego odpocznienia.

Ja już niemogę wiecej, a ja myślę, że to było jakoś źle, że na mnie jak na psa napadli, bo ja latają z psem i krzyczą że wściekły to on wścieknie.

To i my dziewczęta tak samo bidne.

„O CZEM SIĘ NIE MÓWI“.

Gabryela Zapolska.

63 N N. 10023

3489

GRAND-KINO**Błędne ognie****Szaleństwo z miłości**

Wstrząsający dramat w 7 wielkich aktach.
Osoby: Alfred Tamm, naczelny dyrektor zakładów górniczo hutniczych, Jego żona, Tora, Siostra Angelo, Holm, młody malarz. W rolach głównych: Anita Berber, Ilse Lomn, Nora Gregor.
Początek o godz. 8-ej.

Wznowienie prac komisji rzeczoznawców kresowych

(wp) W związku z powrotem pos. Thugutta i spodziewanym w dniach najbliższych przyjazdem pos. Stanisława Grabskiego z Rzymu oczekiwać należy wznowienia prac Komisji Czterech Rzeczoznawców dla spraw kresowych, do której wchodzi jako dwaj dalsi członkowie pp. Loewenherz i Starczewski. Pierwszym punktem programu Rządu w sprawach kresowych jest zatwierdzenie stanowiska Delegata Rządu dla spraw kresowych z atrybucjami Podsekretarza Stanu, a następnie rozwinięcie ogólnego programu w stosunku do Kresów Wschodnich i Zachodnich we wszystkich dziedzinach życia.

Odnaczenia w ministerstwie sprawiedliwości

(wp) Pan minister sprawiedliwości Włodzimierz Wyganowski dokonał w dniu 18 b. m. uroczystego wręczenia dyplomu i odznak orderu „Odrodzenia Polski“, ś. p. Stefanowi Cholewińskiemu, sędziemu Sądu Najwyższego, Krzysztofowi Komandorski, pp. Franciszkowi Niedobylskiemu i Marjanowi Janowskiemu, podprokuratorom przy sądzie apelacyjnym w Warszawie, krzyże oficerskie. Ordery powyższe zostały udzielone dekretem p. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 grudnia 1923 r. za zasługi, położone przy organizacji sądownictwa polskiego.

TELEGRAMY.**PRASA GDANSKA O ROZWOJU LOTNICTWA POLSKIEGO.**

GDANSK, 18 10. (AW) „Danziger Neueste Nachrichten“ zajmuje się w obszernym artykule polskim lotnictwem, przyczem przyznaje, że lotnictwo w Polsce było dotychczas zaniedbane, w ostatnich jednak czasach poczyniło znaczne postępy. Dziennik podkreśla znaczenie lotnictwa nawet w kwestji tranzytowej, która niewątpliwie stanie się bardzo aktualną z chwilą, gdy Rosja sowiecka zacznie brać czynniejszy udział w handlu międzynarodowym.

Znaczenie to uwydatnia się w praktyce, o czem świadczy sieć lotnicza „Aerolloydu“ polskiego, i linja „France—Romana“, która przechodzi przez Polskę.

Wojenna flota powietrzna Polski jest obecnie jeszcze bardzo niewielką, rząd polski zamierza jednak w najbliższym czasie uruchomić większą fabrykę samolotów wojskowych.

GMACH POCZTY POLSKIEJ W GDANSKU.

GDANSK, 18 10. (AW) W wykonaniu Traktatu Wersalskiego rząd polski postanowił wybudować w porcie gdańskim własny gmach poczty polskiej, dla skoncentrowania przesyłek zamorskich do Polski i odwrotnie.

Prace przygotowawcze zostały już ukończone, a po zaakceptowaniu projektu przez władze centralne, dyrekcja poczty w Gdańsku przystąpi do natychmiastowej budowy gmachu.

POSIEDZENIE RADY LIGI NARODÓW.

PARYŻ 18-10 (AW) Hymans zwołał na dzień 27 b. m. posiedzenie rady Ligi do Brukseli.

Na posiedzeniu tym będzie omawiana sprawa konfliktu angielsko-tureckiego w Moskwie.

CIEŻKO IDZIE FORMOWANIE GABINETU W NIEMCZECH.

BERLIN 18-10 (PAT) Wczoraj wieczorem kanclerz przyjął przywódców frakcji nacjonalistycznej, z którymi omawiał kwestję utworzenia gabinetu, opartego na frakcjach parlamentarnych.

Organ demokratyczny „Berliner Tageblatt“ sądzi, że w tym wypadku ministrowie, należący do partii demokratycznej, Gessler i Hamm ustąpiłoby ze swych stanowisk.

„Vorwärts“ w ostrych słowach występuje przeciwko kombinacji prawicowej. Dziś w południe liderzy nacjonalistyczni

Z terenu wojny domowej w Chinach.

Sytuacja pogorszyła się znacznie przez rozbitcie oddziałów ochotniczych.

LONDYN 18-10 (AW) Dzienniki donoszą, że sytuacja w Chinach pogorszyła się znacznie.

Rozbitcie oddziałów ochotniczych przez wojska Sun-Yat-Sena otworzyło drogę do masowych rabunków i morderstw. W Kantonie zrabowano około tysiąca sklepów. Straty wynoszą ponad 5 milionów funtów szterlingów.

„Reuter“ donosi, iż najgroźniejszym objawem jest to, że żołnierze chińscy są źle odżywieni, a doskonale uzbrojeni. Wezły dyscypliny rozluźniły się zupełnie.

Kilka oddziałów Cze-Kiang oszańcowano w poszczególnych miejscowościach

i odmawiają najmniejszym nawet próbom jakichkolwiek rokowań w sposób zdecydowany, nie okazując najmniejszej ochoty do prowadzenia dalszej wojny.

AMERYKA WYSLAŁA 2 OKRETY DO KANTONU.

LONDYN 18-10 (AW) Amerykański departament stanu wysłał dwa okręty do Kantonu.

Okręty te przyłączą się do floty Sprzymierzonych, i zadaniem ich będzie bronienie wszystkich obywateli amerykańskich, a w razie potrzeby i obywateli innych państw.

Komisja mieszana na Górnym Śląsku.

Prezydent Calonder o problemie mniejszości narodowych.

KATOWICE 18-10 (PAT) Dzisiaj przed południem pod przewodnictwem prezydenta Calondera odbyło się zebranie komisji mieszanej dla G. Śląska, celem zaznajomienia z pracami komisji nowego członka hr. Praschny. Rząd niemiecki zamianował hr. Praschnę jako zastępcę radcy legacyjnego von Moltkiego, który ustąpił z komisji przed kilku miesiącami, celem zajęcia stanowiska dyplomaty przy niemieckim poselstwie w Angorze.

Po wyrażeniu słów uznania p. von Moltkiemu za jego działalność jako członka komisji mieszanej, prezydent Calonder wskazał w swym przemówieniu na cele opłaskonienia niemieckiej konwencji górnośląskiej z dnia 15 maja 1922 r. przedkładając w ogólnych rysach zadania komisji.

Pan prezydent Calonder położył szczególny nacisk na ważność problemu mniejszości, zaznaczając, że na G. Śląsku polskim istnieje znaczna mniejszość niemiecka, a na G. Śląsku niemieckim znaczna mniejszość polska, oraz że mniejszościom tym przysługują solennie przyznane prawo do swobodnego pielęgnowania swojej mowy i kultury. Kwestie mniejszości określił prezydent jako główny problem konwencji genewskiej. Działalnością komisji mieszanej winien kierować wzgląd pokojowego ustalenia się wzajemnych stosunków oraz szczerego porozumienia. Wspomniawszy o dotychczasowej dwa i pół roku trwającej pracy komisji mieszanej, prezydent porównał sesję z czerwca 1920 r. z obecnym stanem komisji. Mimo wszelkich

trudności osiągnięto znaczne wyniki, zwłaszcza w dziedzinie szkolnictwa, gdzie nastąpiło znaczne odprężenie stosunków.

Następnie prezydent dał wyraz nadziei, że przy życzliwym poparciu obu rządów uda się komisji w zupełności spełnić wyznaczone jej posłannictwo, pomimo wszelkich istniejących trudności, poczem z zadowoleniem twierdził, że między członkami komisji mieszanej zawsze panowało zupełne obopólne zaufanie.

W końcu prezydent wyraził życzenie, aby wszystkie organa, zainteresowane w wyniku konwencji genewskiej, zwłaszcza obaj przedstawiciele państw oraz naczelnicy urzędów dla spraw mniejszości, udzielali sobie nawzajem poparcia i razem współpracowali dla sprawy pokoju i porozumienia.

Po przeprowadzeniu prezydenta Calondera zabrali jeszcze głos przedstawiciele państwa polskiego, konsul generalny Szczepański, oraz nowy członek komisji mieszanej hr. Praschna. Obaj mówcy w przemówieniach swych wyrazili gotowość działania w myśl wywodów prezydenta.

W posiedzeniu wzięli udział wszyscy członkowie komisji, a więc: prezydent Calonder, marszałek sejmowy Wolny, inż. Grabianowski, następnie były landrat dr. Lukaschok i przewodniczący sejmowi prowincjonalnego na G. Śląsku hr. Praschna, jak również sekretarz komisji mieszanej dr. Pozzy. Jako goście byli obecni: przedstawiciel państwa polskiego Szczepański i przedstawiciel niemiecki Putting.

mają zgłosić się do kanclerza celem zakomunikowania decyzji swej partji.

MIN. KIEDROŃ W BIELSKU.

BIELSK, 18. (PAT) Dzień dzisiejszy pan minister Kiedroń spędził w Bielsku, dokąd przybył o godz. 10—ej rano. P. minister zwiedził znaną fabrykę Josephiego, produkującą maszyny tkackie, eksportowane zagranicę, poczem przyjął delegację robotników z fabryki, z którymi rozmawiał przez dłuższy czas.

Następnie zwiedzono fabryki tkackie Molendy w Kamienicy. Po obiedzie, wydanym na cześć ministra przez starostwo, izbę handlową i związek przemysłowców, pan minister wraz z wojewodą odjechał do izby handlowo—przemysłowej, skąd udał się do gmachu Państwowej szkoły przemysłowej w Bielsku, którą p. minister zwiedził szczegółowo.

Następnie p. minister udzielał posłuchań w gmachu szkoły włókienniczej.

Wieczorem p. minister odjechał do Katowic.

WYKONYWANIE TRAKTATU ZAWARTEGO W RAPALLO.

BERLIN 1810 (AW) Rokowania o wykonanie traktatu w Rapallo rozpoczną się w Moskwie w dniu 6 listopada.

Przewodniczącym delegacji międzynarodowej ze strony niemieckiej mianowany został radca Körner.

NOWY GABINET SZWEDZKI.

SZTOKHOLM, 18. (PAT) Lista nowego gabinetu szwedzkiego jest następująca: Prezes ministrów Branting, wojskowość — Ostön—Undén, sprawiedliwość — Nothin, obrona narodowa — Hansson, sprawy społeczne Gustaw Müller, komunikacja — Wiktor Larsson, finanse — Torsson, dyplomacja — Olaf Ol-

son, rolnictwo — Linders, handel — Sandler, beztekci zaś Nigforst i Levinsson. Z wyjątkiem Müllera, Larssona, Nigforsta oraz Levinssona, wszyscy pozostali ministrowie należeli już do poprzedniego gabinetu.

CHOROBA PASICZA.

BELGRAD, 18 10. (AW) Stan zdrowia b. prezydenta ministrów, M. Pasicza, znacznie się pogorszył.

Pasicz, cierpiący na silną astmę, doznał w ostatnich dniach kilku ataków zemdlenia.

RZĄD AMERYKAŃSKI PRZECIW ODDANIU SOWIETOM WYSP WRANGLA.

LONDYN, 18 10. (AW) „Chicago Tribune“ donosi z N. Yorku, że rząd Stanów Zjednoczonych sprzeciwia się formalnemu przyłączeniu wysp Wrangla do Związku sowieckiego. Ameryka mniemała początkowo, iż wyspy te są kolonią angielską, jednak obecnie przekonała się, że tak nie jest, i sowieci bezprawnie przekonała się, że tak nie jest, i sowieci bezprawnie wyspy te opanowały.

Kolonja składa się z 15 Eskimosów, na których czele stoi również Eskimos, który uzyskał obywatelstwo Stanów Zjednoczonych.

PROSZĘ NIE CZYTAĆ

między wierszami, bo czas już skończyć z fałszywą pruderją i spojrzeć naglej prawdzie prosto w oczy.

To też w myśl tego

GO TU PISZEMY

zerwaliśmy zastonę z chydy życia wielkomiejskiego i, ukazawszy niebezpieczeństwo, jakie zagraża naszym siostram i córkom, wezwaliśmy do walki z tą straszliwą plagą, o której się milczy dlatego — bo to nieprzyzwoite.

O CZEM SIĘ NIE MÓWI.

NA MARGINESIE.

Dla porządku.

Zona moja bardzo dba o mnie. Kiedy szedłem do biura, zauważyła, iż mam nieco pomięty kołnierzyk i stanowczo zażądała abym go zmienił dla porządku, gdyż ona niedopuszcza do tego, abym „narażał się na pośmiewisko”. Dla „świętego spokoju” włożyłem świeży kołnierzyk, ale spóźniłem się do biura, i szef zrobił mi ostrą wyprawę.

Następnego dnia wyprawili mnie służbowo do Warszawy, gdzie miałem przed posiedzeniem Sejmu, wręczyć terminowo w ministerstwie ważne papiery.

Ale kiedy już wychodziłem na pociąg w drzwiach wyjściowych zoczyła moja dobra żona, że buty są źle wyczyszczone i nie mają należytego połysku, i niemal siłą wciągnęła mnie do kuchni, gdzie sama własnoręcznie pomogła mi przyprowadzić obuwie do należytego stanu.

Skutkiem tego pociąg mi uciekł, a szef urządził mi taką awanturę, jaką zwykle urządza Okoń w Sejmie.

W czwartek przyjechał „sam” minister spraw wewnętrznych i miał szczegółowo zwiedzić nasz wydział. Wobec tego szef zwołał mnie rano, abym na 3 po południu punktualnie był w biurze i referował temu wysokiemu dygnitarzowi osobiście parę ważnych spraw.

Już o 12 w domu zaczęło się gorące piekło.

O 12 m. 30 żona wysłała do krawca frak do wyprasowania, o pierwszej spodnie, kwadrans po pierwszej kamizelkę, o godzinie wpół do drugiej wypadła na miasto jak z procy, chcąc kupić mi nową krawatę, o drugiej do pralni z rękawiczkami, po drugiej kwadrans posłała służącą po pastę do butów, a o wpół do trzeciej po eliksir do zębów, bo orzekła, że czuć mi z ust cebule.

Skutkiem tych upiększających zabiegów, 15 minut po 3 byłem gotów, ale żona skonstatowała, że mam pomięty gors od koszuli i stanowczo zażądała, abym ją „dla porządku” zmienił, gdyż „nie wypada ministrowi pokazać się jak oberwus”.

Nie nie pomogły ni prośby ni namowy ani żadne tłumaczenia, że już późno... musiałem dla świętego spokoju rozebrać się i zmienić koszulę; podczas tej operacji spinka od koszuli upadła pod łóżko.

Abym ją stamtąd wydobyć, przyniosłem szczotkę z kuchni, lecz przy tej sposobności zbilem żonie lustro na tualecie i urwał mi się przytem guzik od szelaka.

Zona w krótkich ale za to głośnych i dobitnych słowach wypowiedziała mi, co myśli o mojej niezręczności oraz przedstawiła mi poglądowo całą potworność zbrodni, jaką jest niewątpliwie zabicie lustra biednej, bezbronnej kobiecie, co zajęło sumę sumaryczną około 15 minut czasu. Przyszycie guzika od szelaka 5 minut, bowiem zapodziała się gdzieś igła „a ta szelma służąca nic nie wie, nic nie ma w porządku” i trzeba było pożyczyc od stróżowej.

W rezultacie byłem gotów na godzinę czwartą, ale żona zauważyła plamy na palcu i mimo moich protestów i okrzyków wzięła się energicznie do czyszczenia, posyłając dziewczynę po benzynę, która znakomicie wywabia wszelkie plamy.

Kiedy palto było gotowe wyczyszczone, okazało się że wieszak od palta jest zerwany i wstążka na kapeluszu odpruła się.

Naprawianie tych defektów zabrało też coś koło dwudziestu minut, a kiedy jak warjat wybiegłem na ulicę — żona krzyczała z okna:

— Jezus Maria, wróć się poprawić ci krawatę, bo się przekrzywiła. Minister wyrzuci cię, jak zobaczy takiego oberwańca.

Kiedy wpadłem do biura był o 10 minut po 5. Pan minister wyjechał już przed godziną, a szef miał dużo nieprzjemności, skutkiem czego doręczył mi papier o zawieszaniu mnie w służbie...

Kiedy wściekły, wróciłem do domu i zakomunikowałem to żonie, powiedziała z radością:

— A nie mówiłam, nie krzyczałam, wróć się! Gdybyś był porządnie ubrany nie bój się, nikt by cię palcem nie tknął. Ale takiego oberwańca

Tędy.

WIADOMOSCI Z KRAJU

WYBORY DO KAPITUŁ ORDERÓW „ORZEŁ BIAŁY” I „POLONIA RESTITUTA”.

k) W końcu bm. i na początku listopada odbędą się wybory do kapituł orderów Orła Białego i Polski Odrodzonej.

Ustawowo wybory takie powinny się odbywać co trzy lata i właśnie do terminu tego zbliżamy się. Według ordynacji orderu Orła Białego członków kapituły wybiera zgromadzenie kawalerów tego orderu, pod przewodnictwem Prezydenta Rzeczypospolitej jako Wielkiego Mistrza Orderu. Kapitułę zaś orderu Polska Odrodzona formują się w ten sposób, że Prezydent Rzeczypospolitej mianuje 8-miu członków i 4-ich zastępców kapituły, a ci wybierają z pośród siebie kanclerza, skarbnika i sekretarza.

W Belwederze czynione są już przygotowania do tych wyborów. W tym samym mniej więcej czasie odbędzie się w stolicy święto kawalerów obu tych orderów. Przygotowania do pierwszego tego rodzaju uroczystości w Polsce już są robione.

IDZMY ZA PRZYKŁADEM POZNANIA!

k) Niedawno żydowski „Nasz Przegląd” wychodzący w Warszawie umieścił artykuł, w którym jakiś szmaigeles żydowski przedstawia Warszawę w czasie święta „Jom Kipur”, „jako miasto nawpół opustoszałe przez pustki na ulicach, w teatrach, tramwajach; na koncertach i t. d. i dodaje z żydowską ironją, że „tak wyglądałaby Warszawa bez żydów”.

Otóż tu warto przedstawić, jak faktycznie wyglądałyby w Polsce miasta bez żydów. Świeże dzienniki poznańskie donoszą pocieszające rezultaty z walki z zalewem żydowskim zaznaczając, iż w ostatnich czasach w samym Poznaniu zlikwidowało 16 firm żydowskich swoje przedsiębiorstwa. Ubytek szesnastu firm żydowskich w Poznaniu jest dowodem, że hasło „swój do swego po swoje” zaczyna wchodzić w życie i działa.

Należy tedy za przykładem Poznania wzmożnić wszędzie czujność i energię, aby nie wydawało się żydom, tylko w święto „Jom Kipur”, że ich święta czynią nasze miasta „nawpół opustoszałe”... ale by w ich święta — miasta nasze przedstawiały charakter zupełnie normalny, bo polski.

NARESZCIE WYJEJŻDZAJA!

k) W najbliższych dniach wyjechać ma zagranicę (do Czech) przebywający w klasztorze Dermańskim na Wołyniu biskup prawosławny Włodzimierz. Sądzić należy, że rząd zamknie drogę do powrotu do Polski temu biskupowi, który należy do najbardziej nieprzejednanych wrogów państwa polskiego i prowokatywnej hierarchii prawosławnej w Polsce.

Biskup Włodzimierz jak również archimandryta Tichon Szaropow, b. przeor klasztoru w Zyrowicach, w województwie nowogródzkim, którzy obaj nie są obywatelami polskimi stali się ośrodkiem knoń w szeregach rosyjskich, podsycanych również przez niektórych posłów i senatorów ukraińskich i białoruskich — w pierwszym rzędzie przez senatora Bogdanowicza. Dziwić się należy dotychczasowej tolerancji rządu w stosunku do wymienionych niepożądanych obcokrajowców.

Podobno Tichon wybiera się do Rosji sowieckiej.

KUZYN LENINA ZAJMUJE SIĘ AGITACJĄ I SZPIEGOSTWEM.

k) Od dłuższego czasu w pocągach pomiędzy Wołominem a Warszawą grasował niedawno przybyły z Rosji niejaki Iwan Uljanow-Rubinkowski. Fama głosi, iż Uljanow jest kuzynem Uljanowa-Lenina. Jeździł on pociągami w uniformie kolejowym i agitował na rzecz Sowietów.

Policja polityczna przeprowadziła rewizję w mieszkaniu Uljanowa w Wołominie i wśród innych kompromitujących rzeczy znalazła wczoraj i plan kolejowy, gdzie podkreślone były i specjalnie odznaczone składy, transporty wojskowe, ilość zaangażowanych tam ludzi i t. d. Mimo tłumaczeń się, że plan narysował tak dowcipnie jego dzieci, Uljanowa aresztowano.

SKOCZYŁ DO WISŁY, A POTEM SUSZYŁ UBRANIE.

k) Właściciel kawiarni „Toruńskiej” w Alejach Jerozolimskich, w Warszawie Józef Gontę, w przystępie rozstroju nerwowego udał się wczesnym rankiem na most kolejowy pod Cytadela i ze środka mostu skoczył

do Wisły. W tym czasie przebiegała krypa robotnicy, wydobywający z dna Wisły żwir i piasek, którzy, widząc tonącego, pospieszyli mu na ratunek, wydobyli niedoszedłego samobójcę i przewieźli do lokalu rzecznej policji. Tam Gontę wysuszył swe ubranie, po czym wraz z przybyłą wkrótce żoną swą pojechał do domu.

Nowy podział Polski na diecezje.

W Rzymie toczą się obecnie narady w sprawie zawarcia konkordatu Polski ze Stolicą Apostolską w których rząd polski reprezentują prof. St. Grabski i min. pełnomocny Wł. Skrzyński; wraz z zawarciem konkordatu nastąpić ma zmiana podziału administracyjnego Kościoła katolickiego w Polsce. Konieczność zmian wynika już choćby z tego, że niektóre terytoria nadgraniczne należą do diecezji, mających swą siedzibę poza granicami państwa, np. do diecezji kowieńskiej i wrocławskiej.

Nowy podział zaprojektowany jest przede wszystkim w ten sposób, aby granice diecezji kresowych pokrywały się z granicami państwowymi oraz aby stolice biskupie znajdowały się mniej więcej w centrum diecezji; oprócz tego przewiduje projekt uchwalony przez Zjazd Biskupów Polskich utworzenia kilku nowych diecezji.

Polska podzielona będzie na cztery metropolie rzymsko-katolickie: gnieźnieńską, lwowską, warszawską i krakowską.

Skład metropolii będzie następujący:

1. Metropolia gnieźnieńska. Cztery diecezje: gnieźnieńska, poznańska, chełmińska, kujawsko-kaliska (włocławska).

2. Metropolia lwowska. Cztery diecezje: lwowska, przemyska, łucko-żytomierska, stanisławowska.

3. Metropolia warszawska: Dziewięć diecezji: warszawska, plocka, sandomierska, lubelska, podlaska, łódzka, sejneńsko-tomżyńska, wileńska, mińska.

4. Metropolia krakowska. Pięć diecezji: krakowska, tarnowska, kielecka, częstochowska, śląska.

Będziemy więc mieli w Polsce 22 diecezje, 4 arcybiskupów i 18 biskupów diecezjalnych, oraz odpowiednią liczbę biskupów sufraganów a więc episkopat odpowiadający liczebnością swą znaczeniu Polski w świecie katolickim.

Tytuł prymasa Polski pozostanie nadal przy arcybiskupie gnieźnieńskim. Co do liczby kardynałów to jak wiadomo obecnie godność tę piastuje tylko dwóch Polaków, lecz sprawa uzyskania trzeciego kardynała dla Episkopatu Polskiego jest podobno na dobrej drodze.

Nie mamy dotychczas kardynała kurjalnego w Rzymie, jest jednak nadzieja, że już najbliższy konsystorz papieski sprawę tę załatwi dla nas pomyślnie. Jako najodpowiedniejszego kandydata prasa wymienia ks. arcybiskupa Cieplaka.

Szykanowanie Polaków w sejmie litewskim.

Na posiedzeniu Sejmu, 7-go października, zdarzył się fakt, chyba nieznanym w dziejach parlamentaryzmu świata. Krajem, który dla tego niepospolitego wypadku Opatrzność wybrała, jest Litwa, gdzie jak się okazuje, istnieje cenzura mów sejmowych i deklaracji poselskich przez większość parlamentu.

Jak, wiadomo, na posiedzeniu Sejmu w dyskusji po deklaracji gabinetowej obecnego rządu p. Tuomenasa, głos zabrał pos. Wołkowycki, który w imieniu Frakcji Polskiej złożył oświadczenie, wyjaśniające stanowisko jej wobec nowego rządu. Gdy w parę dni po swym wystąpieniu pos. Wołkowycki otrzymał, według zwyczaju, tekst stenogramu dla poczynienia w nim niezbędnych poprawek, okazało się, że to, co zostało zapisane w stenogramie, nie jest bynajmniej autentycznym przemówieniem, słyszanym na sali przez wszystkich obecnych, lecz mocno zakrawającym na kpiny jego skrótem. Po otrzymaniu podobnego „stenogramu”, pos. Wołkowycki skorygował go i w ustalonym terminie zwrócił dla poczynienia sprostowań. Niestety, jednak poprawki te wcale nie zostały uwzględnione.

Wówczas Polska Frakcja Sejmowa przez posła B. Lutyka dn. 7 października złożyła na piśmie w tej sprawie wspólny protest do Marszałka Sejmu.

Protest ten był przedmiotem lakonicznej zresztą dyskusji Sejmowej. Wicemarszałek Raulinajtis zreferował sprawę, nie odcytując jednak tekstu protestu, poczem z umotywowaniem takowego w imieniu Polskiej Frakcji wystąpił pos. Lutyk.

Przy głosowaniu 21 głosów padło za tem, by żądanie Frakcji Polskiej zostało spełnione, 30 — przeciwko, czyli uchwalono zafiksowanie w stenogramach obszerniej, o nader doniosłym znaczeniu politycznym mowy posła Wołkowyckiego, występującego w imieniu całej Frakcji Polskiej, w karykaturywnym, częściowo spaczonym, a naogół pozbawionym wszelkiego sensu dowolnym zaniesie stenografa.

WIADOMOŚCI Z CAŁEGO ŚWIATA.

Z francuskiej kroniki kryminalnej.

§) Oblawa, przeprowadzona przed sześcioma dniami przez paryską policję w halach targowych, dała niespodziewany rezultat. Miała bowiem aresztować 70-letnią staruszkę, hrabinę Janinę De Bau-Regard. Sędziwa hrabina od dłuższego czasu spełnia prace zamiatania korwтары w halach targowych. Jest ona biedna, ale bardzo dumna, ażeby przyjąć od kogokolwiek jałmużnę. Kobieta ta, która niegdyś miała swój wytworny dom i służbę, o świcie chwytła za miotłę i zabiera się do swej, mało przyjemnej pracy. Wieczorem zaś sprzedaje u drzwi eleganckich restauracji bukietki kwiatów tym szczęśliwym, którzy mają dość pieniędzy, aby się najęść do syta. Po północy wraca do hal i śpi na kamiennych flizach, dopóki nie zaświtają brzaski dnia. Patrol policyjny, jako bezdomną wiozącą, zamknął ją w areszcie policyjnym.

Równie dumna jest bohaterka najnowszej afery kryminalnej, hrabina De Kerninon, ale ta dumę swoją objawia w inny sposób. Hrabina ta, jak wiadomo, pozostaje pod zarzutem zamordowania swojego męża. Przypuszczają, że uczyniła to z zazdrości, ponieważ hrabia utrzymywał stosunki miłosne z inną kobietą. Stwierdzoną jest rzeczka, że tuż przed tragiczną śmiercią hrabiego, pomiędzy małżonkami przyszło do gwałtownej sceny, w czasie której oboje mieli broń palną w ręku. Hrabina De Kerninon zaprzecza stanowczo, jakoby miała spowodować śmierć swego męża. Kiedy niedawno po raz czwarty sprowadzono ją przed oblicze sędziego śledczego, oświadczyła pewnym głosem:

— Podtrzymuję moje zeznania, że mój mąż nie zabiłam. Znadto go kochałam.

Sędzia usiłował pokonać ją najsilniejszymi argumentami oskarżenia mianowicie sprawozdaniem rzeczoznawców broni palnej.

— Nie wiem, jak się ten nieszczęśliwy wypadek mógł stać — odparła hrabina — wydzieraliśmy sobie wzajemnie kilkakrotnie broń z ręki. W każdym razie mogę stwierdzić, że ani na chwilę nie nacisnęłam cyngla rewolweru.

Po tem przesłuchaniu hrabinę odprowadzono z powrotem do więzienia.

Inny tajemniczy wypadek śmierci, który obecnie zajmuje żywo francuskie władze sądowe i policyjne, zdarzył się przed szeregiem dni, w miejscowości w pobliżu Parvya.

Przedsiębiorca transportowy Coty Nequilly — Sir Marne, wstał po kolacji i rzekł do swej żony.

— Wychodzę na chwilę, aby zobaczyć, czy wszystko w porządku.

Wziął ze sobą rewolwer, jak to zawsze zwykł robić, wychodząc w noc. Od tego czasu żona go już nie widziała. Wszelkie poszukiwania nie dały żadnego rezultatu. Do piero w niedzielę wczesnym rankiem, pewien człowiek spostrzegł w pobliżu bagna męża czynnę, leżącą nieruchomo na ziemi. Zbliżył się do leżącego i stwierdził, że ma przed sobą trupa. — Wkrótce potem stwierdzono, że tajemniczy trup jest właśnie zainonimym Cotym. Leżał twarzą do ziemi, prawa jego noga przykrywała rewolwer, który upadł na ziemię. Coty został zabity dwoma strzałami rewolwerowymi. Obok zwłok leżał portfel nieboszczyka, w którym jednakowoż nie było pieniędzy. Narazie nie można stwierdzić czy zachodzi tu wypadek samobójstwa, czy też morderstwa.

Jak bolszewicy zaprowadzają porządek.

Naoczny świadek olbrzymiej powodzi, jaka niedawno dotknęła Petersburg opisuje swoje wrażenia, świadczące o wielkiej „energji”, z jaką władze bolszewickie „bronią” i „przychodzą z pomocą” ludności, dotkniętej żywiołową katastrofą.

Powódź zaczęła się, jak wiadomo, dość raptownie, wskutek czego woda przybywała tak szybko, że z okolic zalewanym w pier wszym rzędzie, nie wszyscy mogli uratować nawet życie. Uciekali więc, pozostawiając cały dobytek na pastwę rozszalałego żywiołu. Ale przemyślny ludek petersburski, przeważnie wglądniawszy i doprowadzony do ostatecznej nędzy, zobaczywszy magazyny pełne zapasów spożywczych, butów, odzieży i tego

Zeppelin w Nowym Jorku.

§) Zeppelin R. III. wylądował jak wiadomo, w Lakehurst wśród olbrzymiej owacji wielu tysięcy ludzi, o godzinie 3,11, według czasu środkowo europejskiego, a w 21 minut po tem, bez żadnego wypadku ułokowany został w hali.

Gorączka zeppelinowa, która ogarnęła Nowy Jork z chwilą nadejścia wiadomości, że Zeppelin wyruszył już w drogę, dosięgła ostatniej nocy punktu kulminacyjnego. Nietylko w redakcjach gazet i w urzędach marynarki czuwano całą noc, lecz także w wielu klubach i lokalach publicznych ludzie czuwalili, spodziewając się każdej minuty pojawienia się Zeppelina ponad dachami.

Już około północy towarzystwa filmowe wysłały swoich operatorów w łodziach motorowych na pełne morze, w tym kierunku, z którego miał nadlecieć Zeppelin. Wielkie gazety wysłały całe armie reporterów i całe flotyle na północny wschód, w kierunku Bostonu. Nowy Jork ogarnęła gorączka. Przez całą noc w dzielnicy, w której znajdują się redakcje gazet, jaśniały na dachach drapaczy chmur olbrzymie transparenty świetlne, które za pośrednictwem prądu elektrycznego komunikowały najnowsze wiadomości o losach balonu. Specjalne megafony rozbrzmiewały dostojną treścią depesz iskrowych przez całą noc, a olbrzymie reflektory poszukiwały po ciemnym tle nieba pojawienie się Zeppelina mimo, iż znajdował się on jeszcze w odległości tysiąca mil od drżącego w oczekiwaniu Nowego Jorku.

Wczesnym rankiem lekka mgła zasnuła olbrzymie nowojorskie City i obawiano się, już, że sensacja dnia rozbije się o nieprzejrzystość powietrza.

Na szczęście jednak mgły rozwiały się szybko i około godziny 6 rano ostatnie chmury znikły z nieba, pod parciem letniego wiatru zachodniego. Wówczas rozruszał się cały Nowy Jork. Masy samochodów

wyjechały naprzeciw Zeppelina. Setki tysięcy osób zapełniły parki śródmiejskie. Wszystkie dachy były czarne od ludzi.

Na dachach gazet przygrywały kapele muzyczne. Z lotniska miejscowego wyruszyło w powietrze 20 samolotów, które następnie krążyły nad miastem, a pięć innych poleciało naprzeciw Zeppelina. Wkrótce po uderzeniu godziny ósmej rozległ się nagle wystrzał, zapowiadający przyjazd Zeppelina. Jednocześnie z megafonów rozległy się wzmożone sygnały, dawane przy pomocy trąb, kapele muzyczne zaczęły grać, a megafony gazet i wielkich magazynów handlowych grzmiły na wysięgi. Olbrzymie parowce stojące na Hudsonie rozbrzmiały głosami swych syren. Ze wszystkich domów wypadły na ulicę miliony ludzi. W mgnieniu oka szerokie ulice zaczęły się ludźmi. Daremnie policjanci starali się normować ruch uliczny.

Tymczasem Zeppelin okrążając przedmieścia zbliżał się z ogromną szybkością ku centrum miasta. Zakreślił on kilka łuków i ściśle o godzinie 2,20 według czasu środkowo-europejskiego przeleciał ponad posagiem Wolności. Następnie skierował się ku południowej dzielnicy miasta, która jest siedzibą zakładów handlowych. Zniżył się tuż ponad dach gmachu liczącego 59 pięter, posiadającego ponadto wieżę w wysokości 7 pięter. Zeppelin szybował poniżej tej wieży. Miljony osób przyglądało się z dołu i z okien lejącemu olbrzymowi, który przy dobrym oświetleniu całą swą wielkością leciał w bezpośredniej bliskości najwyższych okien drapacza chmur. Setki tysięcy rąk witało go z okien. Na ulicach wylatywały w powietrze czapki i kapelusze.

Ogromny entuzjazm ogarnął całe miasto. Przybycie Zeppelina przeżywano jak wielką historyczną chwilę.

— Narazie nie mamy wolnych sum pieniężnych, aby pomóc w jakikolwiek sposób ofiarom powodzi, powiedział w kilka dni potem Kalenin „prezes” naczelnego wszechrosyjskiego centralnego komitetu wykonawczego, mający przedstawiać coś w rodzaju „prezydenta” proletariackiej republiki rosyjskiej.

Z państwa „dobrych obyczajów”.

§) Da jakiego stopnia doszło dziś zdziwienie młodzieży, tego jaskrawym przykładem, jest następujące wydarzenie w Ludwigshafen w Niemczech. Dwóch wyrostków: 17-letni uczeń elektrotechnik Willi Anschütz i będący w tym samym wieku Willi Münzer z Ludwigshafen utrzymywali stosunek miłosny z 16-letnią Augustą Karr, która zaszła w ciążę. Chcąc się uchylić od tarapatów, jakie mogły dla nich powstać, umyślili niewygodnej kochanki się pozbyć i w tym celu zaprosili ją w sobotę wieczorem na wspólny spacer nad brzegiem Renu. W pewnym momencie namówili ją, żeby usiadła z nimi na schodach przystani łódkowej tuż nad Renem i pchnęli ją do rzeki, gdzie dziewczyna momentalnie utonęła. Kiedy nazajutrz matka dziewczyny dopytywała się, co się z córką stało, poszli sami do policji i zameldowali o wypadku, opisując go oczywiście trochę inaczej, mianowicie miała ona wpaść przez nieuwagę do rzeki. Przyciśnięci do muru zeznali prawdę. Ciało dotąd nie odnaleziono.

Sven Hedin przeciw prof. Ossendowskiemu.

§) Na łamach prasy niemieckiej pojawia się coraz więcej głosów o polemice między znanym podróżnikiem po Azji Środkowej, Sven Hedinem, a prof. Ossendowskim. Sven Hedin, jak wiadomo, zarzuca prof. Ossendowskiemu, że podróże, które opisuje, wogóle nie odbywał, a postacie przez niego wymieniane nie istniały w rzeczywistości. Wydawca pism prof. Ossendowskiego, Palen, ogłasza obecnie pismo usprawiedliwiające Ossendowskiego i przytacza cały szereg rehabilitujących go dowodów. Pod koniec Palen zawiadamia, że w Berlinie odbędzie się pojedynek retoryczny między Sven Hedinem a Ossendowskim na temat podróży do Tybetu i Mongolji.

— Panienska wesola?...

— Czego mam być smutna. Tylko żil ludzie są smutni.

„O CZEM SIĘ NIE MÓWI”.

Gabryela Zapolska.

16 N. N. 1924

wszystkiego, co do tej chwili było dlań niedostępnym najzupełniej, rzucił się z narażeniem życia do ... ratowania ginących produktów, ale na własny rachunek. Cała nędza petersburska, jak szalona popędziła w kierunku wzbierających fal, po których już pół godziny, w godzinę po pierwszym alarmie płynęły całe masy najrozmaitszych rzeczy. Zaczęło się wyławianie ich, a także grabież sklepów, magazynów i domów prywatnych, gdzie woda nie dosięgła, lub gdzie można było jeszcze brodzić.

Zawiazywała się wciąż szalona rozpaczliwa walka ludzi z żywiołową katastrofą i ludzi z ludźmi, napadających z broniącymi, lub ze chcącymi obrabować samych rabusiów. Wtedy wystąpiła władza bolszewicka. Puszczono na miasto młodzież wojskowa, coś w rodzaju szkół kadeckich, z rozkazem natychmiastowego zabijania bez żadnego sądu, ani nawet pytania każdego, kogo schwyca na rabunku, lub zobaczą niosącego zabrowane przedmioty. Do zamiętu więc wmiszały się strzały rewolwerowe i karabinowe, jęk mordowanych i rannych, którzy, nie mogąc najczęściej już nigdzie znaleźć ratunku, toneli w nurtach Newy na ulicach i placach stolic...

Woda, aczkolwiek prędko bardzo opadła, jednakowoż we wszystkich domach (z wyjątkiem dzielnicy „Piaski”, położonej nieco wyżej) zdążyła zalać parterowe lokale i w wielu miejscach pierwsze piętra. Tem bardziej więc i sutereny, oraz piwnice, czyli, że zginęło conajmniej trzy czwarte wszystkich zapasów spożywczych. Ale zato, co za raj dla tych, którzy cudem jakimś uratowali część towaru, lub którzy, mieszkając na Piaskach, nie nie stracili. A więc, skoro tylko woda opadła, natychmiast ceny w sklepikach i sklepach podniosły się o 100, 200, a nawet i o 1000 procent. Władze znów wystąpiły z tą samą energią... Posłano tych samych, doświadczonych młodzieńców. Badanie było krótkie.

— Ile chcesz za funt chleba

— Tyle, a tyle.

— Przedwczoraj sprzedawałeś pięć razy taniej? Czy tak?

— No, tak, ale...

Kula rewolwerowa przerywała dalsze wviaśnienia i młodzi kandydaci na przyszłych obrońców proletariatu, po spełnieniu „wyrroku” szli dalej i w ten sposób zbladli około setki drobnych kupców. Strach padł na wszystkich innych i... pochowali zupełnie swoje towary. A jeśli je sprzedawali, to w wielkim sekrecie i po cenach, co najmniej dwadzieścia razy wyższych.

PRZEMYSŁ, HANDEL I FINANSE.

Z przemysłu bielskiego.

(—) Bielski przemysł włókienniczy miał w zeszłym miesiącu zadawalniającą koniunkturę dzięki swej akomodacji. Eksporterzy pracują całą forsa, o ile zapas materiału starczy. Wywożą część zwykłych sukien, względnie kamgarnów, lub całą fabrykację specjalności orientalnych sukien bilardowych. Wiele towarów wychodzi do Gdańska, tam się go konfekcjonuje i wysyła z powrotem do Polski, co się kalkuluje gdańszczanom wobec stonkowno niemałego cła, na galanterie w Polsce. Przemysł konopny, jutowy, drzewny, papierniczy, obróbki żelaza, fabryka śrub, gwóźdź, podków, okuć, wyrobów emaljowanych, przemysł budowlany miały zupełne powodzenie w sezonie. Gorzej było z przemysłem maszynowym, który wewnątrz kraju nie miał zbytu, a przy eksporcie natrafiał na duże trudności. Fabryka zapalek „Silesja” w Czechowicach, podjęła prace na nowo, atoli już pod flagą amerykańską. „Silesja” górnicza otrzymała pokłady dobrego węgla i ze skutkiem forsowała sprzedaż.

Ciepła i pogodna jesień sprzyja rozwojowi okopowych roślin. Owoców warzywa i paszy jest pod dostatkiem. Ziemniaki dla gorzelników dla cukrowni zapowiadają dobre zbiory. Tylko twardego zboża na zasiew trzeba będzie kupić. Wieśniacy wprowadzają powoli użycie azotniaku chorzowskiego jako nawozu sztucznego. Zakupno maszyn, ziarna, nawozów, węgla odbywa się drogą organizacji rolniczych, których jest tu kilka.

Kasy oszczędności w Bielsku, Białej, Żywcu, Cieszynie i Skoczowie wykazują zwiększenie się wkładów i rozpoczynają normalną pracę. Obecnie sytuacja się polepsza i po zwaloryzowaniu markowych wkładów, co potrwa tutaj przy 18,654 książkach oszczędności jeszcze rok, ostatecznie odzyska się utracone zaufanie publiczności.

Słuszność każe przyznać, że zarządy kas stanęły na wysokości zadania a żywiecka kasa oszczędności zdała chwalebny egzamin dojrzałości.

Warunki procentowe są nad wyraz smutne; zale są ogólne, że przecież nie można płacić 36 proc. przy stałej walucie. To jest jedna z głównych przyczyn drożyzny, braku zdolności konkurencyjnej w eksporcie i ogólnego przesilenia gospodarczego.

Waluta wpływająca z eksportu winna być kontrolowana co do swego pochodzenia. Często bowiem zdarza się, że eksporter pozostawia właściwą walutę na swym rachunku zagranicą, a na miejscu zakupioną składa się do właściwego krajowego banku. Przy takiej manipulacji właściwy cel ustawy jest chybiłoby. (PAT)

OPRACOWANIE NOWEJ USTAWY AKCYJNEJ.

(—) Celem opracowania nowej ustawy akcyjnej, została wyłoniona przez ministerstwo skarbu oraz ministerstwo przemysłu i handlu, specjalna komisja z udziałem kół prawniczych. Na prezesa powołany został b. naczelnik wydziału prawnego w ministerstwie przemysłu i handlu, mecenas Karol Kowalski. Wiceprezesem został wybrany poseł, Adam Chelmiński, sekretarzem i referentem zarazem dr. W. Supiński z ministerstwa przemysłu i handlu, zastępcą sekretarza J. Szatensztejn, radca prawny ministerstwa skarbu. Ustawa ma być opracowana do 5-go grudnia r. b.

STAN PRODUKCJI W EUROPIE.

(—) Międzynarodowe Biuro Pracy przy Lidze Narodów w Genewie, wydało rok temu dwa pierwsze tomy o wynikach badań nad stanem produkcji, które zawierają ogólny rzut oka na kryzys, produkcji po wojnie.

Trzeci tom tego wydawnictwa ukazał się obecnie. Podzielony on jest na siedem części, poświęconych następującym zagadnieniom: 1) brak surowca, 2) brak narzędzi, 3) niedostateczność transportów, 4) kapitałów, 5) brak zbytu, 6) kryzys waluty, 7) inne czynniki ogólne. Dzieło to wyświeśla działania, jakie podczas wojny i w pierwszych czasach powojennych wywierały: brak surowca i narzędzi oraz niedostateczność transportów, i dochodzi do wniosku, że w przybliżeniu od połowy r. 1920 dwa są czynniki opóźniające całkowicie stop pro-

dukcyj, t. j. brak zbytu i kryzys walutowy; ten ostatni uważany jest, jako punkt zasadniczy światowego kryzysu ekonomicznego.

Rola, jaką odegrało w ogólnym kryzysie ekonomicznym zmniejszenie się zdolności popytu Europy (zwłaszcza Europy Środkowej i Wschodniej), jest przedmiotem głębokich badań w tym dziele.

W dziele, poświęconym walucie, specjalna uwaga poświęcona jest metodom stabilizacji, użytym w Europie Centralnej i Wschodniej. Ostatni tom zawiera 270 tablic statystycznych i 145 tablic graficznych, między innymi wykaz kursu dolara w głównych krajach od 1914 r. do kwietnia 1924 r.

KRAJOWA RUDA ŻELAZNA.

(—) Jak wiadomo, zapotrzebowanie rudy dla hut górnośląskich pokrywano w ca. 80 proc. z Szwecji, pozostałe zaś 20 proc. dostarczały kopalnie rudy w kraju. Ta dysproporcja jest b. rażąca, mamy bowiem bardzo obfite pokłady rudy żelaznej w kraju, której zawartość procentowa żelaza aczkolwiek jest niższa, niż w rudach szwedzkich, jednak znow nie tak niska, abymy jako domieszka do rudy wysokoprocentowej używali jej w stosunku 20 proc. Opinia fachowców twierdzi, że stosunek ten można podnieść conajmniej trzykrotnie na korzyść rudy krajowej. Zanedbane i zupełnie niewyżytkane u nas bogactwa mineralne w kraju przyczynić się mogą w znacznym stopniu do poprawy naszego bilansu handlowego. Sprowadzana z zagranicy każda tona rudy żelaznej pozbawia nas walut wysokocennych, podczas gdy nasze kopalnie przez brak zapotrzebowania zaniechały eksploatacji na szerszą skalę.

Temu stanowi rzeczy należy zapobiec przez zainteresowanie się naszych sfer gospodarczych eksploatacją złóż krajowej rudy żelaznej. W tej dziedzinie widzimy już pewne ożywienie, mianowicie specjalnie założona dla eksploatacji rud żelaznych Sp. Akc. „Polprod” rozwijając zaczyna energiczną działalność. Przedsiębiorstwo to posiada terenów ca. 500 ha., na których zapasy rudy są bardzo znaczne.

Zawdzięczając zaangażowaniu kryzysu w hutnictwie górnośląskim, Spółka Akcyjna „Polprod” rozpoczęła dostawy swej produkcji do hut w wysokości 7000 ton miesięcznie.

ZNIESIENIE USTAWY DEWIZOWEJ W BERLINIE.

(—) Rozporządzenie w sprawie zniesienia ustawy dewizowej zostało już przygotowane. Utrzymuje ono dotychczasowe przepisy o bankach dewizowych, jednakowoż prawo nadawania poszczególnym bankom charakteru dewizowego będzie w przyszłości zastrzeżone dla władz najwyższych, zaś urząd komisarza dewizowego, który dotychczas posiadał te kompetencje będzie zniesiony. Utrzymany będzie nadal zakaz handlu terminowego dewizami, o ile chodzi o transakcje dewizowe dokonane w markach. Kantory wymiany na mocy wymienionego rozporządzenia będą mogły sprzedawać waluty w pewnej ściśle oznaczonej ilości.

CZAS PRACY NA NIEMIECKIM GÓRNYM ŚLASKU.

(—) Czas pracy na niemieckim G. Śląsku opiera się na wyroku polubownym, wydanym przez komisarza do spraw prac dra Brandesa z dnia 30 kwietnia r. b. Wyrok ten brzmiał następująco:

1) W zakładach, w których przed wojną lub też podczas wojny pracowano mniej niż 10 godzin dziennie, pozostaje ten sam czas pracy,

2) przy wysokich piecach, w koksowniach, fabrykach stali, w walcowniach „Julien hütte” oraz przy kotłach obowiązuje efektywne na 10 godz. praca. Na wypadek potrzeby pracodawcy mogą zaprowadzić dłuższą pracę, która wynagradzać mają dodatkiem 25 proc. We wszystkich innych zakładach obowiązuje 58 godzin w tygodniu, t. j. 5 dni po 10, a w soboty po 8 godzin.

Wyrok powyższy był ważny do 30.IX. b. r. obowiązywał z 3-miesięcznym wypowiedzeniem.

Wobec niezgody robotników na przedłużenie powyższej umowy kwietniowej, zwrócono się do sądu rozjemczego. Przed sądem

wysunęli pracodawcy żądania przedłużenia umowy kwietniowej na pół roku. Sąd rozjemczy wydał decyzję, w której postanawia się przedłużenie umowy z 30 kwietnia bez prawa wypowiedzenia do 30 listopada. Dopiero od 1 listopada dopuszczone jest 3-miesięczne wypowiedzenia. W sprawie podwyżki płac zdecydował sąd: „Wobec ciężkiego gospodarczego położenia zakładów musi się odstąpić od myśli podwyższenia płac.” Należy zanotować przytem, że od 1 lipca podniosły się koszty utrzymania o 10 proc. a w sierpniu zniżono płacę o 5 proc. Różnica więc w budżecie robotnika wynosi 15 proc. co przy równoczesnych „Feierschichtach” czyni położenie robotnika beznadziejnym.

CYFRY EKSPORTU I IMPORTU FRANCUSKIEGO.

(—) Według francuskich danych statystycznych import w ciągu 9 miesięcy rb. wynosi 29 miliardów franków za 42,740,000 tonn, eksport z Francji w tym samym okresie osiągnął 30,450 milionów franków za 21,241,000 ton, co stanowi przewyżkę w sumie 6,680 franków i 2,341,000 ton w porównaniu z odpowiednim okresem czasu w zeszłym roku, a 23 miljardy i 968,000 ton za ten sam czas w 1913 roku. (PAT)

„DOBROCYNNY” WPŁYW LITWY NA DOBROBYT KŁAJPEDY.

(—) Memeler Dampfote” omawiając gospodarcze położenie Kłajpedy pisze: W Kłajpedzie, dopóki kraj ten nie należał do Litwy, panował dobrobyt. Dziś stosunki ukształtowały się inaczej: Port przedstawia widok wprost rozpaczliwy. Litwa przyrzekała dużo, nie zrobiła jednak niczego.

W związku z zarejestrowaniem konwencji kłajpedzkiej w Lidze Narodów, dziennik domaga się energicznie przeprowadzenia wyborów z obszaru kłajpedzkiego do sejmu kowieńskiego. Socjaldemokraci zgłosili w sejmie kowieńskim interpelację w tej sprawie, która jednak została odrzucona. (PAT)

NOWA WALUTA W NIEMCZECH.

(—) Z dniem 11 bm. weszła w życie ustawa bankowa i monetarna, która wprowadza nową walutę — markę rzeszy (Reichsmark) odpowiadającą 1 biljonowi dotychczasowych marek. Bilety markowe Banku Rzeszy pozostają aż do odwołania prawnym środkiem płatniczymi. Ustalono również ustawowo relację nowej waluty do marki rentowej w stosunku 1:1.

WARSZAWSKA GIEŁDA OFICJALNA

z dnia 18 października 1924 r.

GOTÓWKA.

Dolary 5,18 i pół

DEWIZY.

Belgja 25,06
Holandia 203,45
Londyn 23,36—23,235
Nowy Jork 5,815
Paryż 27,20
Praga 16,47
Szwajcaria 98,825
Wiedeń 7,325
Włochy 22,75
Miljonówka 0,75—0,76
Bony Złote 0,92—0,93
8 proc. Pożyczka 4,00—4,10—4,00
Pożyczka Dolarowa 3,60—3,65—3,66
Pożyczka Kolejowa 9,00—9,20—9,00
Listy Ziemskie 4 i pół proc. 22,25—23,00

AKCJE

Banki: Dyskontowy 5,10 Kredytowy 0,90 Handlowy P. 2,10 Zjedn. Ziem. 1,85 Zw Spółek 6,90—7,00 Zw Ziemian 0,30 Spiess 1,58 Elektryczność 1,85 Brown Boveri 1,90 Chodorów 5,35 Częstocice 2,10—2,25 Gosiawice 2,50 Cukier 4,20—4,10 Węgiel 3,35—3,50—3,45 (1 i 2) Nafta 0,40 Nobel 1,70—1,85 Cegielski 0,52—0,50 po 1000 sztuk Lilpop 0,78—0,72 Modrzejów 7,40—7,70—7,50—(1) Norblin 0,85—0,86 Ostrowiec 7,60—7,65—7,50 Rudzki 1,45—1,50 Starachowice 2,61—2,73—2,72 Ursus 2,10—2,05 Zieleniewski 10,00—10,15 Zawiercie 26,25 Zyrardów II em. 15,15—16,00—15,75 Syndykat 2,10 Zach. Tow. 0,70 Klucze 0,32 Polus 0,25—Spirytus 2,68—2,70
Tendencja mocniejsza.

„...dali mnie te czarne podłe książkę i ja wzięła padła twarzą do ziemi, bo już wiedziałam, co dla mnie miała na świecie miłość...”

„O CZEM SIĘ NIE MÓWI”.

Gabryela Zapolska.

Sylwetki radzieckie.

Radny Holenderski.

Chociaż każdy powinien się trzymać zasady: „Nie pisz o byle kim”, zrobię dzisiaj wyjątek i napiszę o Holenderskim, ale dlatego tylko, że ten jego sposób na nieszczęście i utraconie Łodzi został radnym.

W jaki sposób otrzymał ten zaszczytny tytuł — trudno dociec! To tylko jest wiadome, że tak wyrachowani i rozsądni skądinąd współwyznawcy pana radcy tym razem palnęli głupstwo, sadzając na „stolcu” radzieckim pana Holenderskiego. Podobno sam pan radca, otrzymawszy w nieoczekiwany sposób tak zaszczytną i nieodpowiadającą jego zdolnościom godność, dziwił się, że sa w Łodzi tak „mało rozgarnięci” ludzie, którzy popieprali jego kandydaturę.

Kiedy pan Holenderski zasiadł już w sali radzieckiej, pomyślał sobie: Muszę działać nie tylko na powonienie, ale i na „słuch swych kolegów radnych”. Aby postanowienie wykonać — usiadł sobie oddzielnie poza wszystkimi i... zaczął działać!

W taki sposób rozpoczął p. Holenderski swą karierę. Aby mu język nie zeszytywał z bezczynności — zaczął nim niemilosierdzie obracać przy każdej sposobności. Nie było sprawy na którejby się p. H. nie znał. Stał się w końcu podobny do elementarza zawierającego bardzo szczupłutkie wiadomości z wszelkich dziedzin.

Dodać tu muszę, że p. radny dzięki swej nadzwyczajnej sztuce „mielenia językiem” — nawet o niczem mógł mówić po godzinie i dłużej.

Jaki tego skutek? Podobno p. H. wystrzepił sobie język od „ciąglego użycia” i już w najbliższej przyszłości ma zaniemówić. Oby się to stało jaknajprędzej!!! Osa.

KRONIKA

— Kalendarzyk.

Niedziela, dnia 19 października Piotra z Aleks. Miejska Galeria Sztuki Park Sienkiewicza wystawa malarstwa, rzeźby grafiki i zdobnictwa polskiego otwarta od 10—8 wieczorem.

Czytelnia Tow. Przyjaciół Francji, Piotrkowska 193 (lewa of.) otwarta od 6—8 w — Widowiska.

Teatr Miejski po pol. „Galgansk” wieczorem „Pocalunek”

Teatr Popularny po południu i wieczorem „Pan X”

„Luna” „Czterech Jeźdźców Apokalipsy”

„Casino” „Kobieta przeciw kobiecie”

„Odeon” „Kłątwa”

Grand-Kino „Błędne ognie”

Kino Spółdzielni Prac. Państwowych

„Pamiętnik kobiety kochającej”

Kino „Resursa” „Indyjski sztylet”

Miejski Kinematograf Oświatowy.

„Trzej Muskietierowie”

Cyrk Cineselli Program Nr. 3.

Biuro T-wa „Rozwój” mieści się przy ul. Podlesnej Nr. 4. Czynne od 9 rano do 8 wiecz.

Wiadomości bieżące

— Pożegnanie Szefa Sztabu D-twa Okregu Korpusu Nr. IV w Łodzi.

W dniu 16 b. m. w sali Kasyna DOK. IV. przy ul. Rozwadowskiej odbyło się uroczyste pożegnanie dotychczasowego Szefa Sztabu pułk. Szt. Gen. Zygmunta Dzwonkowskiego, któremu powierzono wyższe stanowisko samodzielne, kmdta Garnizonu i d-ty 10 p. p.

W przyjęciu, na cześć odchodzącego urzędnikiem, wzięli udział wszyscy oficerowie D-twa Korpusu z gen. dyw. Jungiem na czele, który w gorących słowach żegnał ustępującego swego Szefa Sztabu, podkreślając wysoce owocną działalność Jego na stanowisku Szefa Sztabu, oraz nadzwyczaj serdeczny stosunek i przywiązanie, z jakim odnosił się doń podwładni i koledzy.

W przemówieniu swym pożegnał gen. Jung odchodzących w tych dniach na kurs Sztabu Generalnego w Warszawie kilkuletnich pracowników Sztabu majora p. d. Szt. gen. St. Walawskiego, byłego szefa Oddziału

Sprawy robotnicze.

Fabryka Silbersteina przeprowadza redukcję i obniżenie zarobków

Przed kilku tygodniami zarząd fabryki Silbersteina przy ul. Piotrkowskiej 242 przeprowadził znaczną redukcję robotników na co pozostali zareagowali niejawieniem się do pracy.

Niezwykle ciężkie położenie materiału zmusiło robotników do przystąpienia do pracy na warunkach podyktowanych przez zarząd fabryki. Warunki te zostały po kilku już dniach pracy zmodyfikowane ze szkoda, rzecz jasna, dla robotników, obniżając w

oddziale tkalni na warsztatach szerokich zarobki o 25 proc. i na warsztatach wąskich o 24 proc.

Nie dość na tem, w tych dniach zarząd fabryki zakomunikował robotnikom o zredukowaniu zarobków do 30 proc., co wzburzyło do głębi maltretowanych świadomie pracowników, zmuszając ich do ogłoszenia strajku.

Sprawę skierowano przez związki do Inspektoratu pracy. (pap)

Stan redukcji w przemyśle włókienniczym.

Według ostatniej statystyki, przeprowadzonej przez związek przemysłu włókienniczego w Państwie Polskiem 6 dni w tygodniu pracowało w fabrykach bawełnianych, 12 fabryk zatrudniających 4.677 robotników, 5 dni 8 fabryk — 16.598 robot. 4 dni 7 fabryk 7.378 robotników, i 3 dni 4 fabryki — 1.945 robotników.

Stopień redukcji przedstawia się w ten sposób, iż normalnie było 197.352 robotni-

ków dni, a przy redukcji 15.763 robotników W przemyśle wełnianym 6 fabryk pracuje po 6 dni 3.463 robotników, 6 fabryk po 5 dni, 2.052 robot. 9. fabryk po 4 dni 4.809 robot. 3 dni 1 fabryka 276 robotników, i 2 dni 1 fabryka 352 robotników.

Stopień redukcji pracy przedstawia się w ten sposób, iż normalnie było 65.076 robotników, a przy redukcji 45.231 robotników.

W fabryce Ejtingona obniżono zarobki.

Administracja fabryki Ejtingona przy ul. Sienkiewicza 32 po dwutygodniowym wy-mówieniu zaproponowała robotnikom obniżenie płac o 23 proc. na co robotnicy nie zgodzili się i zastrajkowali.

Z powodu zażalenia skierowanego do inspektora pracy, odbyła się wczoraj pod przewodnictwem inspektora Kulickowskiego konferencja w tej sprawie.

Przedstawiciel firmy motywował żądanie obniżenia płac tem, iż firma Ejtingon pracuje na eksport i przy obecnej cenie robotniczy nie może konkurować z zagranicą. Od

warunków tych firma nie odstąpi, chociażby fabryka miała być zamknięta.

Po dłuższej dyskusji doszło do porozumienia i podpisano umowę zawierającą następujące warunki: 1) robotnicy przystępują do pracy na warunkach redukcji zarobków od 6 do 23 proc., zależnie do kategorii i pracy, 2) o ile tkacz z racji złych surowców zarobi mniej, niż wskazuje zarobek z 4-ech poprzedzających tygodni, zarząd firmy obowiązuje się różnicę pokryć, 3) robotnicy przystępują do pracy nie później niż 27 października.

Zebrań oddziałów Związków Chrześcijańskich.

W dniu dzisiejszym o godz. 4.30 po poł. Oddział Widzewski Chrześcijańskiego Związku Robotniczego urządza zebranie, na którym radny prof. Wojakowski wygłosi dalszy ciąg odczytu na temat: „Kultura i oświata”.

Po odczycie p. Plewiński omówi sprawę 15 proc. podwyżki.

O tej samej godzinie odbędzie się zebranie w Oddziale na Dąbrowce, na którym p. Kirpsza wygłosi również na wspomniany temat odczyt, a w oddzie-

le na Zarzewiu wygłosi go radny Pawlak.

W dniu 20 b. m. o godz. 7—ej wieczorem w sali Domu Ludowego przy ul. Przejazd 34 przemawiać będzie na zebraniu Stowarzyszenia Robotników Chrześcijańskich iawnik p. Kulamowicz i mec. Sty-pułkowski.

W środę, dnia 22 o godz. 6.30 wieczorem odbędzie się zebranie w oddziale św. Józefa przy ul. Ogrodowej Nr. 34. Przemawiać będzie ks. Siennicki (pap).

lu III, mjr. Stankiewicza, szefa Oddz. IV. i kpt. Torunia, szefa Oddz. I. (pap)

— Sesja Sądu Okręgowego w Łęczycy.

W dniach 21, 22 i 23 b. m. wyjeżdża łódzki Sąd Okręgowy do Łęczycy w celu rozpatrzenia szeregu spraw komunistycznych.

Sesjom przewodniczyć będzie wiceprezes Sądu p. Witkowski, jako przedstawiciel Urzędu Prokuratorskiego okarzał będzie prokurator p. dr. Markowski. (pap)

— Odczyt dra Skusiewicza.

(r) Polski Czerwony Krzyż przypomina, iż dzisiaj o godzinie 12 i pół w południe w sali kina „Dom Ludowy”, Przejazd 34, dr. Skusiewicz wygłosi odczyt n. t. „Co powinien każdy wiedzieć o chorobach wenerycznych”. Wejście na odczyt bezpłatne.

— Dla ofiar obowiązku.

Na ostatniem posiedzeniu Magistratu rozpatrywano m. in. sprawę podziału wyasygnowanego przez Radę Miejską funduszu w wysokości 2,778 — zł., przeznaczonego dla rodzin ofiar, zatrutych gazem przy czyszczeniu dolów biologicznych.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału Opieki Społecznej, Magistrat postanowił, aby su-ma powyższa podzielona została na cztery części, które przypadną: 1) rodzinom Tomczaka, Sitkiewicza i Walickiego (zatruci gazami przy ul. Konstancyńskiej Nr. 9) oraz 2) rodzinie dozorca Jaskota (zginął przy ul. Cegielnianej Nr. 65). Sumy, przypadające na poszczególne rodziny, wypłacane będą w formie zapomóg tygodniowych tej wysokości, by wystarczyć mogły mniej więcej na okres 48-tygodniowy.

— Na budowę szkół powszechnych.

Do dnia 1 października magistrat łódzki wyasygnował na budowę szkół powszechnych przy ul. Konstancyńskiej Nowo-Tar-

gowej, Cegielnianej, Kielma, Nowe-Rokicie i Podmiejskiej 1.222.930 zł. na skarb państwa 316.321 zł. przy czem skarb udzielił długoterminowych pożyczek na ogólną sumę 50.625 zł.

Należy zaznaczyć, iż w myśl ustawy rząd winien pokryć kosztą budowy w wysokości 50 proc. (bip)

— Z Pabjanic.

W dniu dzisiejszym o godz. 4.50 popoł. w sali Stowarzyszenia Robotników Chrześcijańskich w Pabjanicach przy ul. Fabrycznej 2 odbędzie się zebranie Chrześcijańskiego Koła Kobiet.

W tej samej sali o godz. 6.30 przemawiać będzie na zebraniu Chrz. Związku Zawodowego Przem. Włókn. radny p. Cyrański i Dąbrowski. (pap)

— Wyniki kwesty niedzielnej na rzecz Ligi Obrony Powietrznej.

Urządzona w ubiegłą niedzielę kwesta na rzecz Ligi Obrony Powietrznej Państwa przyniosła w sumie 9.156 zł. 18 gr. która to kwota przewyższa zebrana poprzedniej niedzieli do 4 tys. złotych.

W sumie tej nie są objęte kwoty zebrane w lokalach zamkniętych.

Pomyślny wynik zbiórki zawdzięczać należy w pierwszej linii tym wszystkim ce-chom, które w zbiorce wzięły udział, oraz ofiarności publiczności, która i tym razem dała dowód, iż rozwój lotnictwa leży jej na sercu.

Szczegółowe sprawozdanie z całego „Tygodnia Lotniczego” ogłosi Komitet w najbliższych dniach. (pap)

— Jak inkasują w elektrowni i gazowni.

Konsumenci gazu i elektryczności uskarżają się na sposób inkasowania od nich należności, przypominającej egzekucję jakiegoś podatku. Elektrownia zamiast inkasenta posyła przez chłopca kwit i wszyscy konsumenci muszą wędrować na ul. Targowa.

Inkasant gazowni, gdy nie zastaje konsumenta w domu, nie raczy pofatygować się poraz drugi, a po pewnym terminie dostarczanie gazu zostaje wstrzymane. (bip)

— Wiec nauczycieli.

W dniu dzisiejszym o godz. 5-ej po poł. w sali Magistratu odbędzie się wielki wiec nauczycieli uczących na kursach wieczorowych. (pap)

— Egzekucja podatków.

Wszystkie urzędy skarbowe zajęte są obecnie egzekwowaniem pierwszej części, drugiej raty podatku majątkowego, oraz podatku obrotowego za pierwsze półrocze.

Magistrat inkasuje obecnie energicznie podatek od lokali. (bip)

— Otwarcie biblioteki dla dorosłych.

W najbliższych dniach otwarta zostanie w lokalu kina oświatowego biblioteka dla dorosłych.

Dla biblioteki tej przeznaczono część książek, z dublikatów biblioteki publicznej, a pozostała część magistrat zakupił.

Jedyną trudnością jest to, iż lokal przeznaczony na bibliotekę jest tymczasowo zajęty przez urząd sanitarny. (bip)

— Dalsza budowa szkół powszechnych.

W poniedziałek dnia 30 b. m. rozpocznie się praca nad budową szkoły powszechnej przy ul. Podmiejskiej.

W ciągu przyszłego tygodnia zostanie rozstrzygnięty konkurs na budowę nowej szkoły powszechnej na zakupionym przez magistrat placu przy ul. Wspólnej na Bałutach. (bip)

— Kursy wieczorne dla dorosłych.

Obecnie magistrat utrzymuje w różnych punktach miasta 4 ogniska kursów wieczorowych dla dorosłych.

Dalsze zwiększenie, ewentualnie zmniejszenie tej ilości zależne będzie od frekwencji.

— Otwarcie łaźni miejskiej.

Budowana dłuższy czas przez magistrat łaźnia ludowa przy zbiegu Nawrot i Wołkowej zostanie w najbliższych dniach otwarta.

— Masowy obieg fałszywych pieniędzy.

Na zasadzie sprawozdań protokólnych z poszczególnych komisariatów P. P. Urząd Śledczy zawiadany został dochodzeniami w sprawie fałszywych 2 i 5 złotych banknotów.

Masowe pojawienie się fałszyfikatów świadczy o bliskości fabryk tych „złotówek“.

Codziennie sporządza się w każdym komisariacie szereg protokółów za usiłowanie puszczania w obieg fałszyfikatów w instytucjach państwowych — z czego wywnioskować można, jak wielką ich ilość być musi w dniu targowym na rynkach, gdzie jest dużo naiwnych i nie umiejących odróżnić (co jest niekiedy dość trudne) fałszywych od pełnowartościowych pieniędzy.

Z plagą tą, przynoszącą wielkie szkody i społeczeństwu i skarbowi państwa walczyć się musi z całą surowością. (pap)

Wypadki i kradzieże

— Zderzenia.

Przed domem Nr. 21 przy ul. Andrzeja nastąpiło zderzenie tramwaju z wozem wiejskim powożonym przez Józefa Wiśniewskiego ze wsi Stoki. Żona Wiśniewskiego wskutek zderzenia została poturbowana. (bip)

— Śmierek w kwiaciarni.

W kwiaciarni przy ul. Piotrkowskiej 4 dostała ataku sercowego Balbina Kajtaniak zam. przy ul. Nowo-Targowej 9.

Przybyły lekarz pogotowia stwierdził już tylko zgon. (bip)

Teatr i sztuka.

— Teatr Miejski.

(r) Dzisiaj po południu nieodwołalnie poraz ostatni „Galganek“ w świetnym wykonaniu naszego zespołu z znakomitymi odwórcami głównych ról p. Jarkowski i p. Nowakowski.

Wieczorem „Pocałunek“, przemiana komedja pełna śmiechu paryskiego dowcipu i wytwornej pikanterji Tristan Bernarda.

— Teatr Popularny.

Dziś w niedzielę dnia 19 października 2 przedstawienia o godzinie 3,30 i 8,15 w dalszym ciągu grana z wielkim powodzeniem

Z działalności polskiej Y. M. C. A.

UTWORZENIE KOMITETU FINANSOWEGO POLSKIEJ Y. M. C. A.

(r) Celem przeprowadzenia kampanji finansowej w czasie od 3—8 listopada na wewnętrzne urządzenie nowego trzypiętrowego budynku Polskiej Y. M. C. A. przy ul. Piotrkowskiej 89 został utworzony Komitet Kampanji Finansowej, który na wtorek 21 października zwołuje na posiedzenie wszystkie Podkomitety dotychczas zorganizowane.

Oprócz tego, młodzież zgrupowana w Polskiej Y. M. C. A. postanowiła przyjąć swojej instytucji z pomocą i zorganizowała Komitet Uczestników, który podjął się przeprowadzenia akcji uzyskania nowych członków. Dnia 16 października odbyło się konstytucyjne zebranie Komitetu Uczestników, na które przybyło 50 członków czynnych i uczestników.

Pi pięknym przemówieniu dyr. A. A. Ebersole'a, wywołującym młodzież do czynu, przedstawił prof. W. Rose z Warszawy wielkie możliwości, jakie

otwierają się dla łódzkiej młodzieży z chwilą posiadania własnej wygodnej siedziby w centrum miasta, następnie p. T. Kozłowski zobrazował urządzenie Y. M. C. A. w jego rodzinnym mieście w Ameryce.

Na tem zakończono inauguracyjną część zebrania i przystąpiono do wyboru przewodniczącego, którym przez aklamację został p. Adam Durko, oraz sekretarza — p. Stefana Łukasiewicza. W dalszym ciągu przedstawiono zebranym plan organizacji propagandy nowych uczestników, nad którym wywiązała się żywa dyskusja. Uchwalono, aby plan organizacji ostatecznie opracowany na następnym zebraniu, które odbędzie się we czwartek dnia 23 października o godz. 7,30. Wszyscy rozeszli się przejęci myślą, że Polska Y. M. C. A. stoi w przededniu wielkich zadań, w których jej członkowie czynni i uczestnicy będą mogli wyświadczyć wielkie usługi.

Wykłady dla urzędników państwowych w Łodzi.

Dzięki poparciu wojewody p. Garapicha i wice-wojewody p. Łyszkowskiego, Stowarzyszeniu urzędników państwowych udało się zakończyć przygotowania do rozpoczęcia wykładów dla urzędników państwowych.

Wykłady dla urzędników pierwszej i drugiej kategorii rozpoczęte zostaną w środę dnia 23 b. m. o godz. 6—ej wieczór w lokalu przy ul. Zawadzkiej 9 i trwać będą do stycznia 1925 r. Opłata (na pokrycie kosztów administracyjnych) wyniesie 10 zł od osoby płatnych w 2—ch ratach miesięcznie.

Ogólne kierownictwo fachowe wykładów objął p. wice-wojewoda Łyszkowski i obejmować one będą następujące działy: Konstytucja wraz z ustrojem i zakresem działania władz administracyjnych pań-

stwowych (radca Tymieniecki) ustroj i zakres działania władz administracyjnych samorządowych (naczelnik Zakrzewski), przepisy o państwowej służbie cywilnej (referent Drożański) przepisy z zakresu bezpieczeństwa publicznego (radca Grabczyński), przepisy administracyjne wraz z prawem postępowaniem administracyjnym (naczelnik Tułecki), ustawa wodna (referent Markiewicz), sprawy wojskowe i obywatelstwa (radca Kłażkowski), przepisy kancelaryjne, manipulacyjne i opłaty stemplowe (referent Namysłowski), oraz prawo cywilne i karne (radca Tymieniecki).

Dla urzędników trzeciej kategorii wykłady według odrębnego programu rozpoczną się za 2 lub 3 tygodnie. (bip)

Z sądów.

— Proces o bigamję.

Jeszcze w roku 1913 mieszkaniec Łodzi Adolf Otton Göttlich, wyznania ewangelickiego zawarł związek małżeński z Albertyną Semes.

Akt ślubny sporządzony był przez urzędnika stanu cywilnego parafji ewangelicko-ko-augsburskiej.

Z chwilą wybuchu wojny światowej Göttlich, który w pożyciu małżeńskim nie zupełnie czuł się szczęśliwy wyemigrował do Prus, rzekomo na roboty, pozostawiając żonę na opiece losu.

Po 8 latach czuły małżonek powrócił do Łodzi, udając, iż kobieta mieniająca się Albertyną Semes jest mu zupełnie nieznaną.

Nie pomogły błagania nieszczęśliwej kobiety. Serce Adolfa zamarło i do domu nie powrócił.

Po upływie kilku miesięcy Semesowa dowiedziała się ku swemu przerażeniu iż Adolf wstąpił powtórnie w związku małżeńskie z katoliczką Anną Marsz.

Zawiadomiona o powyższym policja skierowała sprawę do sądu, i oto onegdaj właściciel dwóch bijących ku niemu serc zasiadł na ławie oskarżonych.

Pierwsza żona opowiada, jak to im dobrze było po ślubie, jak Adolf pracował i wkońcu znikł.

Druga żona opowiada o swych zaleczeniach, a sam bohater tłumaczy swój postępek brakiem wierności ze strony pierwszej żony, który miał znaleźć potwierdzenie w owocności miłości.

Prokurator Jan Skabiczewski nie uznając motywu tego za wystarczający (biedna kobieta 8 lat nie miała wieści o mężu) domagał się surowego wymiaru kary dla osobnika tego typu, który porzuciwszy na 8 lat swą żonę ma pretensję do jej wierności.

Sędzia Zaborowski skazał Göttlicha na rok więzienia, darując mu połowę kary na zasadzie amnestji. (pap)

Z CYRKU.

— „Samson XX wieku“ w Cyrku Glinisellego.

(r) Sensacją dnia w Łodzi jest obecnie występujący w naszym Cyrku przy ul. Konstantynowskiej niezwyklej sily człowiek, Harry Fuchs. O sile tego człowieka będzie się miała sposobność przekonać

W Łodzi dzisiaj w niedzielę, gdy Fuchs przeciągnie przez ulicę Piotrkowską między godz. 12—ą a 1—ą wielką rolę z kilkoma ludźmi na niej, a ciągnąć będzie... zębami. Jest to jednak niczem w porównaniu z temi produkcjami, jakie silacz ten pokazuje w Cyrku.

Pozatem obecny program cyrkowy posiada niezliczoną wprost moc przeróżnych atrakcyj pierwszorzędnej wartości a odznaczających się wspaniałą różnorodnością. Trampolina Ali, trupa Rinaldos, Konie Cinisello, Mewu tajemnicza i t. p.

Ceny niskie uprzystępniają korzystanie z rozrywki cyrkowej najszerszym sferom naszego grodu. Dziś w niedzielę dwa wielkie przedstawienia świąteczne, po południu i wieczorem.

Komunikaty

— Uczczenie zwłok ś. p. Henryka Sienkiewicza.

Zarząd Chorągwi Łódzkiej Związku Halierezyków wzywa wszystkie narodowe organizacje o przysłanie swoich delegatów na dzień 20 października br. o godzinie 19^{ej} do lokalu Majstrów Fabrycznych ul. Pańska 74, celem zawiązania komitetu uczczenia zwłok ś. p. Henryka Sienkiewicza podczas przejazdu przez Koluszkę.

Zarząd Chorągwi Łódzkiej.
3864

— Radjokonzert w Kasynie Garnizonowym.
„W niedzielę dnia 19 października 1924 r. o godz. 11-30 (punktualnie) w sali Kasyna Garnizonowego m. Łodzi Al. Kościuszki 4, odbędzie się publiczny Radjo-Konzert poprzedzony słowem wstępnym Szefa Łączności O. K. Nr. IV mjr. Karaffy-Kraeuter-krafta“.

S. † P.

Sabina z Lukaszów Patrycy

Po długich i ciężkich cierpieniach zasnęła w Bogu, w sobotę dnia 18 b. m. opatrzona św. Sakramentami, przeżywszy lat 51.

Eksportacja zwłok z plebanji przy ul. Rzgowskiej 84 do kościoła Przemienienia Pańskiego nastąpi w poniedziałek wieczorem. Nabożeństwo żałobne we wtorek rano o godz. 10. Wyprawa z dwojgiem nam zwłok na cmentarz w Cnojnach nastąpi tegoż dnia o godz. 4-iej pp., o czym zawiadamiają znajomych i przyjaciół

Córka i synowie.

— Walne Zebranie Członków Związku Zawodowego Pracowników Ubezpieczeniowych Rzeczypospolitej Polskiej Oddział w Łodzi.

(r) W czwartek dnia 23 b. m. o godz. 7-iej w pierwszym o 7-iej w drugim terminie w lokalu Stowarzyszenia Handlowców Polskich Piotrkowska 108 odbędzie się Walne Zebranie członków Związku.

Ze względu na ważne sprawy będące na porządku dziennym obecność wszystkich konieczna.

Zarząd.

KĄCIK DLA PAŃ.

NOWY KAPRYS MODY.

Z Paryża donoszą, że najnie spodziewaniej znikła moda głębokiego dekoltu z przodu i z tyłu sukni, który był dotąd obowiązującym i wywołał tyle protestów ze strony tych, co uznają względy przyzwoitości.

Ale stróżę przyzwoitości znów będą mieli do czynienia, bo suknie stają się krótkie, że sięgają niewiele dalej za kolana... Materiału więc na nie będzie wychodziła ta sama ilość: co dodano od góry — to obcięto od dołu.

Zachodzi teraz pytanie, która moda była więcej przyzwoita, dawniejsza, czy ostatnia?...

— Ktę ty podły?... ja?... bezco?... bez moją ofiarę i szczere serce?...

Inne dziewczęta sobie takiej fatygi nie zadają i nie ich to nie obchodzi, czy ich kochanek lubi, czy nie lubi, jak się burt taką z ulicy.

Ale ja przez to, że Tatuńcio był dla mnie taki słodki i dobry, że mi go żał było i w kawałki byłam się dała pokrajać, żeby go nie martwić.

A ty mnie jeszcze wyzywasz...

Jak tak, to ja se idę...

„O CZEM SIĘ NIE MÓW“.

Gabryela Zapolska.

54 N. N. 10137.

3469

Cyrk A. Ciniselli

Konstantynowska 16.

Dziś 2 wielkie przedstawienia o godz. 4
ceny niższe

Nowy program Nr. 3

Trampolina niezwykle skok przez 5 koni wykonywa A L I

Na ogólne żądanie Sz. Publ. prolongowany tylko na kilka dni

SENSACJA DNIA I Po wielkich sukcesach w największych miastach świata przybył na kilka występów niezwykły

HARRY FUCHS

Jedyny współzawodnik słynnego Brajtbarde, Samson XX wieku Król żelaza i lańcuchów. Fenomenalność w wykonaniu następnym produkcję Harry Fuchs utworzył z własnych piersi most przez który przejdzie 10 koni. Harry Fuchs utrzymuje kowadło wagi 1000 funtów, na którym kowale kać będą podkowy z rozżarzonego żelaza, oraz szereg ćwiczeń ciężar. dotąd w Łodzi niewidz.

3 Akrobatów-silaczy najtrudniejsze ewolucje gimnastyczne wyk. RINALDINI 3481-

„MEWU“ Cud mechaniki XX wieku. i wiele innych ciekawych atrakcji

Szanuj każdy grosz!

Pilnie bacz, co kapujesz

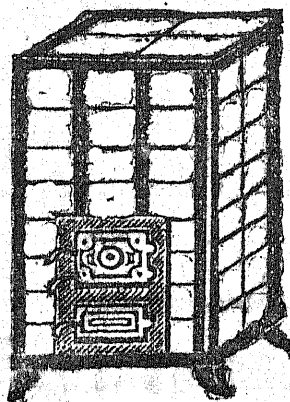
Chcesz mieć opał

A nie stos gruzu i popiołu

KUP WĘGIEL

w składzie przy ul. Piotrkowskiej 249.

Uwaga: Dla urzędników państwowych sprzedam na warunkach dogodnych. Rzeczona waga. Na żądanie wysyłka drzewa sąbanego łącznie z węglem. (s)

Okazja Na raty i za gotówkę (3485)

Piecyki

szamotowe oraz Kuchenki szamotowe Odbierają oszczędność węgla!

Sz. Rozenbaum fabryka Piramowicza 14, filje: Zgierska 3 i Szkolna 28.

Dyrekcja koncertów: Alfred Strauch. — Tel. 13 — 85.

SALA FILHARMONJI

Dziś, o godz. 4-iej po południu

Dziś, o godz. 4-iej po południu

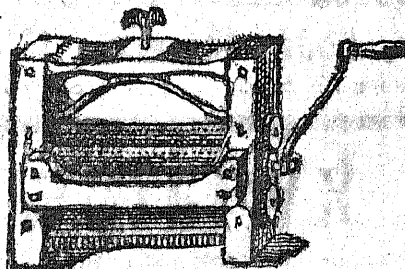
KONCERT BOHATERSKICH TENORÓW

IGNACY DYGAS

Stanisław Gruszczyński

Bilety od 2 zł. do 8 zł. sprzedaje kasa Filharmonji.

3483

Wyżymaczki na raty!

Wyżymaczki

oryg. ameryk. najtrwalsze i najlepsze w użyciu z 5 letnią gwarancją sprzedaje na raty

J. Szklar

Cegielniana 45, róg Wschodniej.

3477

UWAGA!

Cześć Wam Panowie!

Niech mam zaszczyt przedstawić moją pracownię, którą otworzyłem po kilkoletniej pracy, jako dyplomowany krojczy i kierownik konfekcji męskiej w pierwszorzędnym firmach Łódzkich.

Przyjmuję futra, palta, garnitury cywilne i sportowe: kostjomy i palta damskie oraz reperacje garderoby. Ceny są wyjątkowo konkurencyjne na całą Łódź. Robota solidna i tania podług żurnali Paryskich i Londyńskich.

Adres mój: **Przejazd M 14, II p., front.**

3431

Z poważaniem
Jan Kolubiński.

Dom murowany

24 mieszkanie z placem 5000 łokci, możliwością pobudowania po-przecznym oficyj, niedrogo, z powodów rodzinnych, w k. lu-szkach, 5 minuty od stacji, do sprzedania. Wiadomość Bu-licz, Kolaszki. 3858-4

K. Bogusławski

Centrala:
Piotrkowska 100
telefon 2617

poleca
serwisy stołowe,
serwisy do kawy,
garnitury na amy-walnie, kryształki.

Filja:

Piotrkowska 114
telefon 2618

Szlifiernia szkła i kryształów. Wy-twórnia lustek.

Przedsiębiorstwo robót szklarskich.

BANK

3089-

Przemysłowców Łódzkich

Spółdzielnia z ogr. odp.

Rok założenia 1881.

Ewangelicka Nr. 15.

przyjmuje z oprocentowaniem:

Wkłady oszczędnościowe w Złoty ch
z wymówieniem i na każde żądanie.

Wkłady oszczędnościowe w Dolarach
innych walutach obcych, zwrotne w Dolarach i t. p.

Załatwia wszelkie operacje bankowe

Bank Dewizowy.

Wynajem kasetek stalowych (Safes)

Dr. S. KANTOR

specjalista chorób wenerycznych skórnych i włosów.

Gabinet Roentgena i światłolecz
Piotrkowska 144 róg, Ewan-gielicka 2. Godz przyjęć od 9-2 i 6-8. dla pań 5-6
Telefon 29-45. 3762

Dr. med. Z. GOLC

chor. skórne i wener.

orzym. od 1 i pół do 2 i pół
i od 3 i pół do 8. (3169)

w niedziele i święta od 10-12)

ul. Andrzeja M 3.

Dr. E. Ekkert

Choroby skórne, weneryczne i dróg moczowych
Kilińskiego 145, trzeci dom od Głównej. Przyjmuje od 12-5 i do 7-9 w. Panie 3-4. 3694

Dr. F. Skusiewicz

ul. Andrzeja 11

Choroby skórne i weneryczne
godziny przyjęć od 9-11 i od 5-7 i pół. Panie od 5-6. 3416

Dr. Maria

Józefów Lewinsonowa

chor. weneryczne i skórne,
(dla kob. i dzieci)
Cegielniana 6.

Godziny przyjęć 11-3 i 6-8
niedz. św. 11-1. 3598

Robotnicy!

Z powodu likwidacji ubrania, palta damskie, ubrania dziecięce, za bezcen byle zaraz sprze-daje. R. Kempny, Nawrot 41, róg Kilińskiego. 3852-3

Zakład wyrobów skórno-galanteryjnych

I. Jabłoński i S. Moszczyński
Łódź, ul. Główna M 11.

Polecamy:

Ważny wszelkiego rodzaju oraz Sakiewki i torebki damskie, Portfele, Papierosnice, Teki, Teczki, Rańce oraz zamówienia i re-peracje. Ceny przystępne. (3361-3)

SKŁADY ELEKTROTECHNICZNE

EKOŁACZKOWSKI
ŁÓDŹ, PIOTKOWSKA 153.

Potrzebne szwaczki

do szycia białej wojskowej zaraz. Konstantynowska 5, Fr. Klinowski. 3425-6

Szkoło okienne!

dachowe, ornamentowe, katedralne, kolorowe i t. p.

Kit szkiarski. Cegła ogniotrwała.

Płyty piekarskie. Litory szklane.

Kompletne szklenie budowli.

Materiały budowlane i szkło

Tr. Hanelt, Łódź, Pusta 17.

telefon Nr. 54-53.

3379-10

Cebulki kwiatowe

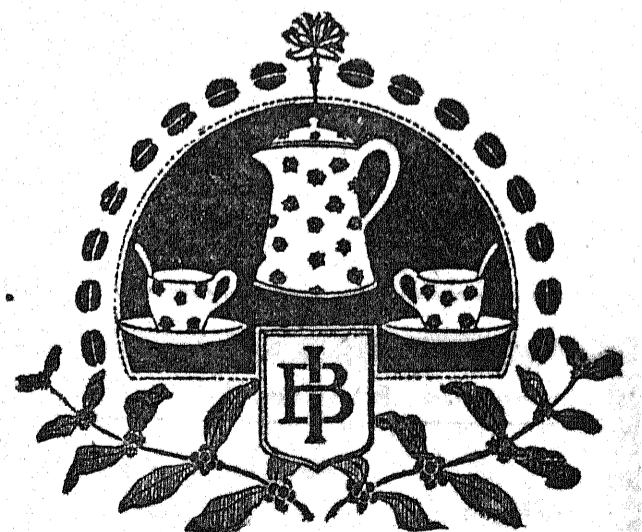
dla jesiennego wysadzania, do doniczek i gruntu, polecają

Składy nasion L. Jasińskiego

prowadzone od 1870 r. w Łęczycy.

Oddział w Łódzi **Andrzeja 10.** 3286

KAWA

wyborowa, stale świeżo palona,
w pięciu gatunk. od Zł. 4.40 do Zł. 12.—za kg

do nabycia tylko u

Baci IGNATOWICZ

Piotrkowska 96, tel. 8-33.

3443

Sezon zimowy w Krynicy otwarty

od 1 grudnia 1924 r. do 31 marca 1925 r.
 Kąpiele gazowo-mineralne w domu zdrojowym, częściowe zabiegi borowinowe, częściowe zabiegi wo dolecznicze i częściowe elektryczne, lampa kwarcowa wody mineralne picia.
 W tym samym budynku mieszkania restauracja i czytelnia.
 Cena pokoja od 3-eh złotych.
 Centralne ogrzewanie całego domu i łazienek.
 Sporty zimowe i inne rozrywki. 3459

Jak pielęgnować urodę?

Każda z pań zachowa nieskazitelna świeżość cery, gdy stale będzie stosować odmładzający krem **Radium Lenoir 72** który posiada tajemnicę konserwacji urody do lat najstarszych. Możemy gwarantować, że wszelkie braki cery, jako to: piegł, zmarszczki, wądry, liszaje i t. p. znikają po paru dniach, a przy stałym użyciu tego preparatu — cera staje się przedziwnie piękną i delikatną. Jako uzupełnienie kuracji cery służy higieniczny i najsubtelniejszy puder leczniczy **Radium Lenoir 72** oraz mydło i otrybki do twarzy i rąk.

Do nabycia w składach aptecz.: Spiessa, Rzewskiego, Majewskiego, Lipińskiego, Groszkowskiego, Kahana, Hermalina, Romanowskiego, Epstein, Dziwińskiego, Filca, Wollmana, Zelewskiego i Rzepkowicza i innych. 3565-2

Podróżujący,

którzy jeżdżą po powiatach, Województwa Łódzkiego, tylko z wyjątkiem pogranicznych, obok Poznańskiego i również po Kieleckim Województwie a mieliby zamiar rozpowszechnić nowe wynalazki chemiczne wszędzie potrzebne i nowe przyrządy dla maszyn do pisania i t. p. zechcą złożyć oferty pod „Wynalazki“ do adm. Rozwoju. 3834-1

Ubiory podług miary

547. wykonujemy pod gwarancją za mody krój i najlepsze wykonanie. Skład nasz zaopatrzony w najlepsze towary po cenach fabrycznych.

Fason kosztuje:

Garnituru maryn.	Zł. 70.—	80.
Jasienki	„	75.
Palta zimowe	„ 95.—	110.

Szmechel i Rozner, Sp. Akc.

Łódź, Piotrkowska 100, filja 160.

Ogólnie znana z przed wojny pierwszorząd. pracownia futer, płaszczy i kostiumów damskich **K. Drabikowskiego** obecnie ul. Karola 20 m. 11
 Przy nadchodzącym sezonie przyjmuje zamówienia z własnych i powierzonych materiałów. 3885-4

L. RUSSKA

długoletnia nauczycielka

udziela lekcji pisania na maszynach różnych i najnowszych systemów z dokładnym objaśnieniem konstrukcji i nęktę gratji. Udziela również lekcji korespondencji i arytmetyki handlowej.

Łódź ul. Kilińskiego (Widzowska) № 89, m. 8. obok poczty). 3870

Nadzwyczajne Walne Zebranie

Koła Absolwentek przy Państwowej Szkole Handlowej Żeńskiej w Łodzi, Cegielniana № 70 odbędzie się dnia 26 b. m. t. j. w sobotę o godz. 7 wiecz.
 Ze względu na ważność poruszanych spraw o liczne i punktualne przybycie aprasza
 Zarząd.

Jedyna okazja!

Wysprzedaż towarów na ubrania i palta męskie oraz damskie po cenach o 20 proc. niższych od dotychczasowych w sklepie manufakturowym Piotrkowska № 182.

P. S. Zainteresowani przybywajcie i kupujcie. (3878)

Czy wiecie gdzie najtańsze obuwie?

Warsztaty Inwalidów Wojennych główny skład Gdańska Nr. 64, firma ta posiada na składzie duży wybór obuwia damskiego, męskiego i dzieciennego od najnowszych do najprostszych fasonów własnego wyrobu i najlepszych materiałów i gwarantuje za takowe całą Łódź wie że u nas najtaniej, spieszcie się, bo hurtowo wykupują, poco macie przepłacać u paskarzy. 3475

Peperacje Inwalidów Wojennych

Na raty! Meble tanie i moderne

wykonywujemy w naszym zakładzie
 Udzielamy gwaranc. za solidne wykonanie.
 Zakład stolarski Napiórkowskiego 7, przy Górnym Rynku. 3465

Wielki wybór:

- welen na mundurki, suknie,
- kostjumy i palta —
- jedwabie,
- flanely i barchany,
- bieliznę stołową,
- pledy, koce wełniane,
- plótna,
- poleca —

Ryszard Pfeiffer

Łódź, ul. Nawrot 13. 3461-

Wykaz

3383-

szczonek posiadanych w magazynie Działu Pracy więzienia w Łodzi ul. Nowo-Targowa № 16.

Szczotki ryżowe ręczne do szorowania 4 rządkowe	0.45 zł.
Szczotki ryżowe ręczne do szorowania 5 rządkowe	0.55 zł.
Szczotki ryżowe na kij do szorowania	1.00 zł.
Szczotki z basyny ręczne 5 rząd. do szorowania	0.40 zł.
Szczotki z basyny na kij do szorowania	0.75 zł.
Szczotki włosiane ręczne do zamiatania	3.00 zł.
Szczotki włosiane do ubrania	2.00 zł.
S ł o m i a n k i	0.50 zł.

ZESZYTY

oraz wszelkie podręczniki i przybory szkolne posiada na składzie T-wo Wydawnicze Nauczycielstwa Województwa Łódzkiego
 Pańska 74. 3369 5

Uczeń

szkoły handlowej udziela korepetycji w zakresie 5 kl. i przypasabia do egzaminów. Warunki dogodne. Konstancyńska 5 m. 18. 3868-1

Meble!

Stołowy pokój, kredensy stołowe, trena, etażerki, ślupki, łózka, garderobe, toaletę, zegar sprężany. Radwańska 17, m. 3. 3882-2

Majster

samodzielny na drukarnię ręczną desygnator potrzebny. Oferty składać do Rozwoju pod „Rudzki Przemysł“ 3808-1

Stolarzy

meblowych przyjmie stolarnia Napiórkowskiego № 7, przy Górnym Rynku. 3880-2

Potrzebna

zdolna panna do haftów ręcznych. Ul. Wschodnia 70, Stenc. 3888-1

Męskie palto

na pięknym futrze z elek. okazyjnie do sprzedania. Dzielna 42. m. 7. od 12-6. 3874-2

Slusarz

(anszlagier) na roboty budowlane potrzebny. Szkólna 9. 3890-1

Nie kupuj tandety, korzystaj z okazji! 3884-

Meble na raty

pojedynczo i całe komplety wykonanie solidne gwarancja nieograniczona, odświeżanie zamiany. Zakład Stolarski Lubelska 6 przy Napiórkowskiego.

Sprzedaje

powóz z budką skórzaną i wóz średni bez skrzyni używane lecz w dobrym stanie. Ozorków, ul. Zgierzka 93. 3880-1

Kilka maszyn

pończosniczych okazjnie do sprzedania. Pracownia pończoch Piotrkowska 190. 3862-2

Potrzebne uczenie

do haftu zaraz. Piotrkowska 197. m. 8. 3846-1

Złoty zegarek

męski z dewizką, (Pendant) został zgubiony w czwartek wieczór na ul. Andrzejka, pomiędzy Pańską i Wólczańską. Odać za wysokim wynagrodzeniem. Pańska 55. 3866-2

Pończochy

skarpetki własnego wyrobu po cenie fabrycznej sprzedaje pracownia pończoch. Wycieczki pończoch na maszynach ręcznych w krótkim czasie, koszt nauki 60 zł. Sklep Piotrkowska 190. 3860-2

Poszukuje się

pokoju umebliowanego możliwie w śródmieściu. Oferty należy składać w adm. Rozwoju pod „L. W.“ 3810-6

Na wypłatę!

torebki, pończochy, firanki, jedwab, koszule męskie, plótno i wszelką manufakturę 3208

Piotr Chari

ul. 37 w podwórzu

Swetry, marynarki, bluzki różnego rodzaju, suknie wełniane, kostjomy, szale najnowsze desenie poleca w wielkim wyborze

A. Spodenkiewicz, Piotrkowska 150, Konstantynowska 26

3599

Zawodowa Szkoła Kroju Szycia i Robót Ręcznych.

Odnazona złotym medalem

Mistrzyni ocahu A. KOYŁOWSKIEJ

Łódź, al. Piotrkowska 154.

Kurs kroju pasowania i modelowania, Kurs szycia i mierzenia. Kurs wszelkich robót ręcznych, słoju i robót treblowskich. Po skończonym kursie uczniowie otrzymują świadectwa prywatne i cechowe. Dla pracujących kursy wieczorowe. Zapisy w kancelarii szkoły od 10 do 1ej i od 6 do 8 wiecz. Sprzedaje tazonów papierowych.

Dla niezamożnych

uczennic nauka robót ręcznych i szycia bielizny za opłatę zł. 10--miesięcznie.

LECZNICA CHOROBY ZĘBÓW

LEKARZ DENTYSTA H. PRUSS

145 Piotrkowska 145.

zaplombowanie, oraz wprawienie zębów opłata podług taryfy.

3524

Sprzedaz szyb okiennych

po cenach fabrycznych oraz szklenie budowli po cenach konkurencyjnych

J. Olejniczak

14. Główna 14.

-3139

Wyższa szkoła kroju i szycia

„JÓZEFINY”

Mksiałowiczowej

mistrzyni cechowej

nagrodzona na wystawie pracy kobiet w Warszawie złotym medalem, w Belgii srebr. i dyplomami uznania Łódź, Piotrkowska 163,

Kursy wyższe i niższe Metoda kroju podług systemu francuskiego i angielskiego. Gruntowna nauka pasowania i mierzenia i upinania. Dla początkujących przygotowawczy kurs szycia. Przy szkole duża pracownia sukien, gdzie uczennice nabierają wprawy i gustu. Specjalny oddział artystycz. haftu i rysunków. Po złożeniu egzaminu w Cechu uczennice otrzymują patenty cechowe, lub swia i ceta prywatne. Na miejscu duży wybór manekinów.

Drobne ogłoszenia

Kupno i sprzedaż:

A! A! A! O brączki ślubne wszystkie fasony, pierścionki, kolczyki, zegary, zegarki, platerki najtaniej kupić można, Brzezińska 16, Jan Placek. 4458-24

A! A! A! M eble po cenach niższych: sypialki, stołowe, kuchnie, szafy, łózka, stoły, krzesła, wieszaki i inne sprzedaje. Przewodziecki, Piotrkowska 108, 4552-9

A! A! M eble: dywany, łózka metalowe, Urządzenia biurowe, urządzenia kuchenne po cenach niższych poleca magazyn mebli Piotrkowska 116, I piętro, front. 4521-8

A! A! O kazyńskie do sprzedania garnitur czarny salony, nowy kryty zielonym pluszem, oraz otomana dywanowa zielona z ramą dębową, Magazyn mebli, Piotrkowska 116, I piętro, front. 4552-3

A! N a wypłatę biały towar widzewski, purpur, sarrówka, barchany, flanela zefir, na sienniki w pasy, przeszciera dła, ręczniki, Rubaszkin Kilińskiego 44. 4566-10

A! N a wypłaty: kotik jedwabny, plusz, welur, Krepce-Chine, tafta, gabardina, boson, szewiot, piękne podaszki, szale, trykotina kolorowa. Rubaszkin, Kilińskiego 44. 4567-10

A! N a wypłatę towary na damskie kostjomy, na suknie i spódniczki w piękne kraty na męskie ubrania. Rubaszkin, Kilińskiego 44. 4568-10

Wózek ręczny do sprzedania Konstantynowska 53. 4554-1

Do sprzedania pół domu mrowanego 10-cio mieszkanio-wego, oraz rower wolne koło „Ormonde”. Wiadomość: Anny Nr. 51, piwiarnia 4560-2

órv miękkie, twarde, prawidła, delka, formy, oraz wszelkie przybory szewskie kapacie w łrmie chrześcijańskiej Sienkie wicza 25. 4561-8

Sklep do sprzedania w Chojnach. Ul. Odyńca Nr. 3. 4562-2

Sprzedam sklep z urządzeniem i mieszkaniem. Wiadomość Fabryczna 2, od 5-6. 4563-4

Maszyny do szycia na najdogodniejszych warunkach sprzedaje Rózen, Piotrkowska 88. 4565-3

Merezkową maszynę (szurki) i bebenkową damską sprzedam zaraz. Orla 12, m. 21. 4571-1

Sprzedam sklep, 2 pokoje, cełna przystępna. Wiadomość: Kilińskiego 142-41. 4574-2

Z powodu wyjazdu sprzedam domek drewniany z ogródkiem, 3 mieszkania wolne. Wiadomość w Widzewie za niciarnią. Nowoprojektowana 3. Szewczyk. 4578-1

Sklep kolonialno-spożywczy urządzenie, towar, mieszkanie zaraz do sprzedania. Poważni reflektanci zechcą zgłosić się do „Ogniwa”, Sienkiewicza 67. 4577-1

Dom i piętrowy, murowany składający się z 2 pokoi. Wiadomość przy stacji Stryków, Konstanty Sobczak. 4579-2

Rower kupię mało używany na chłopca lat 12. Oferty pod „B. B.” 4517-1

Do sprzedania fortepian firmy D Małeckiej, i łózko. Rozwędowska 16, m. 9. 4524-1

Sprzedam sklep spożywczy z dwoma pokojami i kuchnią nadające się na monopol. Wiadomość Nawrot 32, P. Szymt. 4529-1

Sklep rzeźniczy wraz ze sklepem kolonialnym do sprzedania, cena 1500 złotych. Nowopabjanicka Nr. 7. 4509-1

Sprzedam sklep. Ul. Warszawska Nr. 18, wiadomość u gospodarza. 4547-1

Domek do sprzedania o 14 mieszkaniami z ogródkiem 24 drzewka. Ul. Wawelska 25, gospodarz. 4531-2

Wyżlica w 2 polu niemieckiej rasy sprzedam. Aulich, Południowa 4 4554-2

Plac 40x106 z łaskiem w Lanpółce do sprzedania. Wiadomość u gospodarza, ulica Hajzlera Nr. 17, przed Juljanowem. 4536-2

Łózka nikiowe, maszynę do szycia, stół, krzesła, umywalkę, stół kuchenny sprzedam tanio. Przejazd 24, m. 1. 4537-1

Wiertarka duża do sprzedania. Wiadomość: 6-go Sierpnia Nr. 45, Landwald. 4544-2

Potrzebni chłopcy z kaucją

do roznoszenia gazet 3439

Zgłaszać się do adm. „Rozwoju”

Sprzedam szafę, łózka, lustro, łózko dziecięce nikiowe, otomane i wiele innych rzeczy. Rzgowska 31, m. 17. 4546-2

Pianino czarne kryżowe w dobrym stanie do sprzedania nie drogo, byle zaraz. Ul. Główna 33, m. 52 Nowicka. 4548-1

Różne:

Zamienie 2 pokoje z kuchnią w Tomaszowie Rawskim na 1 pokój w Łodzi ewentualnie z używalnością kuchni. Oferty „H. G.” 4553-2

Potrzebny ślusarz i chłopcy do terminu. Kilińskiego 33 Sapiro. 4555-3

Rutynowana nauczycielka wyucza kroju i szycia w przeciągu dwóch miesięcy za 30 zł oraz haftu, siatki, wszelkich ręcznych robót. Pańska 75, m. 52 4556-1

Potrzebna zdolna panna do szycia swetrów. Kopernika Nr. 34. 4557-1

Pokój wspólny lub oddzielny do wynajęcia. Plac Wolności 2, parter podwórze drugie drzwi prawe. 4558-1

Do wypuszczenia pokój z kuchnią. Nowe-Chojny, ul. Pałacowa 4, Kozłowski. 4559-2

Rutynowany nauczyciel udziela lekcji w zakresie ośmiu klas. Przystasabia do egzaminów dla eksternów. 6-go Sierpnia 14 prania. 4564-6

Kawaler inteligentny uczciwy poszukuje pokoju Łaskawe oferty Rozwój „Uczciwy”. 4569-3

Akuszerka Kapecka przyjmuje i panie miejscowe i zamiejscowe. Rzgowska 7-42 4125-4

Akuszerka Drzymałowa powróciła. Piotrkowska 223, m. 25 4124-4

Potrzebny stolarz meblowy. Ul. Pomorska Nr. 32. 4535-2

Rzqaca kawaler energiczny z dobremi rekomendacjami i długoletnią praktyką rolną. poszukuje posady. Zgłoszenia ul. Piotrkowska 275, kwiaciarnia. 4525-1

STUDENT udziela matematyki, łaciny, fizyki języków. Kilińskiego 96-3, sublokator (druga drama), godzina 8 4566-1

Majątki ziemskie, gospodarstwa domy, wille interesy handlowe i t. p. polecają do sprzedaży biura Taszyckiego Łódź, Piotrkowska 90, Byagoszcz, Dworcowa 441-5

Z 25 proc. taniej poleca fabryczny skład swetrów. Zielona Nr. 11. 4477-2

Tokarz-mechanik poszukuje potłsady na stałe w Łodzi lub na wyjazd. Oferty do Rozwoju pod „G. F. 51” 4520-1

Poszukuje współnika z kapitałem 2000-5000 zł do prowadzenia bardzo korzystnego interesu. Zgłoszenia Orla 12, m. 21 4570-1

Potrzebne zdolne szwaczki Zielona 16, m. 3. 4572-5

Chemiczarka potrzebna na damską i męską garderobę. Zawsadzka 16-a, prania. 4575-2

Stajnia do wynajęcia od zaraz. Wiadomość Wólczańska 161, u gospodarza 4575-1

Samotny człowiek do konia potłrzebny. Piotrkowska 45, cu kłernia 4576-3

Młody energiczny człowiek znający się doskonale na ogrodnictwie poszukuje jakiejkolwiek pracy. Oferty pod „Praca do Rozwoju” 4581-4

Do wypuszczenia mieszkanie potłpekój z kuchnią, oraz stajnia dla koni. Ul. Wawelska 25. 4582-2

Młoda paniątka poszukuje potłsady bony, zna się na gospodarstwie, szyciu i hafcie. Oferty do Rozwoju sub „Młoda”. 4539-1

Przyjmuję zamówienia na wszelkie hafty ręczne. Sprzedaj wórow. Taszycka, Piotrkowska 90, prawa oficyna i Przejazd 55, II p. Tamże nauka haftów 4540-2

Przyjmę na mieszkanie jakiegogoś pana z całodziennym utrzymaniem Ul. Dolna Nr. 20, Chojny, wiadomość u gospodarza. 4542-1

Potrzebna pantenka do podawania w cukrowni Swiętlanika Piotrkowska 189. 4543-2

Młody pies wilczej rasy przybłąkał się. Jest do odebrania za zwrotom kosztów ul. Kilińskiego 195, m. 2, M. Cent. 4549-3

Zgubione dokumenty

Morja Zurawiak zgubiła dowód osobisty wydany z gminy Salmierzvce 4528-1

Józefiak Marjan zgubił dowód osobisty wydany w Łodzi. -1

Zygmunt Stanisław zgubił dowód wojskowy wydany w P. K. U. w Łodzi i książeczkę obrachunkową firmy Smarzyński, Miłobędzki i Malewski. 4553-3

CENA OGŁOSZEŃ:

Przed tekstem 25 gr, w tekście 25 gr, za tekstem ... zwyczajne 5 „, wśród drobnych 8 i nekrologi 20 gr, komunikaty 25 gr, za wiersz milimetry lub jego miejsce. Drobne ogłoszenia bezterminowe 3 gr, za wyraz duż litery 30 gr, najmniejsze ogłoszenie 30 gr. Drobne ponad 20 wyrazów wyraz 6 gr. Ogłoszenia zamiejscowe 50 proc. drożej zagr. 100 proc. Fronica przed tekstem i w tekście podzielona na 3 łany, za tekstem ... 5 łanów. Tabelkowe i fantazyjne ogłoszenia 50 proc. drożej. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa redakcja za bezpłatne. Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 6-iej, po 6-iej 10 proc. Za terminowe wychodzenie ogłoszeń administracja nie odpowiada. Każda nowa podwy... o... wiązuje już przedtem przyjęte ogłoszenia bez uprzedniego zawiadomienia. Rozwój, można zamawiać w Zgierz u p. Lacha, w Pabjan... u p. Zatorskiego ul. Zamkowa.